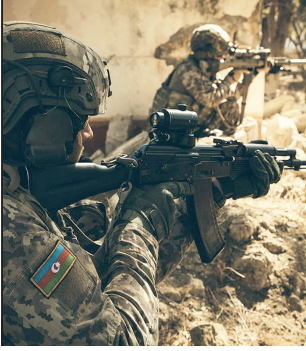

Demokratiya, güclü iqtisadiyyat - Dağlıq Qarabağın açarındır!

**Son tarixi qələbələrə
sonra Azərbaycan
Ordusu dünyanın ən güclü
orduları sırasında önəmli
yerini bir daha təsdiqlədi**

...Bu gün Azərbaycan Ordu-
su dünyanın 50 ən güclü or-
duları sırasına yüksəlib. Və-
tən savaşından sonra Azər-
baycan Ordusunun reytingi
daha da yüksələcək...

■ səh. 8 ■

**İlham Əliyev Paşinyanın Putinə
məktubu ilə bağlı erməni xalqına ən
real tövsiyəni verdi - nəticə çıxarsalar...**

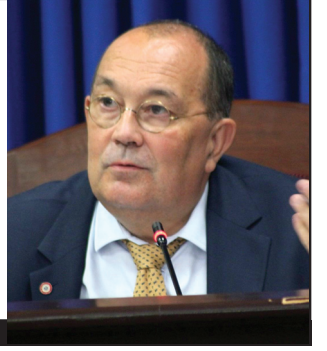
**Rusiyadan erməni ordusuna gətirilən
1500 dollarlıq muşdlular - Rusiya
rəsmiləri üçün ciddi araşdırma faktı...**

■ səh. 6 ■

**Fransa parlamentinin
deputat qrup rəhbəri erməni
mafiyasının ölüm hədəfində
- Prezident Əliyevin
"Fiqaro"ya müsahibəsini
obyektiv şərh etmişdi...**

...O ölkələrdə erməni terror
təşkilatları aktiv fəaliyyət gös-
tərir və zaman-zaman həmin
ölkələrin dövlət, hökumət rəh-
bərlərini, deputatlarını...

■ səh. 7 ■

**Ermənistan ordusunda
muşdlular və terrorçuların
döyüşdüynə dair ilginclər...**

■ səh. 2 ■

**Paşinyan Qarabağa dair ərazi
iddialarından geri çəkildi? - Baş
nazirdən növbəti "baş-ayaq" bəyanat...**

■ səh. 9 ■

**Paşinyan Şuşa məscidinin dini-tarixi
identikliyinə qəsdlə pozulduğunu
barədə suala cavab verə bilmədi...**

■ səh. 12 ■

DEMOKRATİK, MÜSTƏQİL QƏZET

4 NOYABR 2020-ci il, №191 (4322), Qiyməti 40 qəpik
Həftədə 5 dəfə çıxır, 2003-cü ildən nəşr olunur

BAKİ XƏBƏR

www.baki-xeber.com

ERMƏNİ ORDUSU GERİ ÇƏKİLƏNDƏ HİTLERÇİLƏRİN ETDİYİNİ EYNİLƏ TƏKRAR EDİR - YANDIRIR, DAĞIDIR...

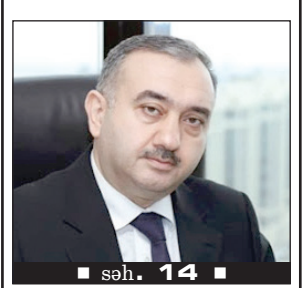
■ səh. 4 ■

■ səh. 5 ■

**Trampın müşaviri ermənilərlə
görüşdə Türkiyənin
Qarabağa Suriya terrorçuları
göndərdiyi barədə qərarlı
bəyanat verdi - Qarabağda
Skandinaviya sülhməramları?**

...o, seçki ilə əlaqədar er-
məni lobbisinin səsini al-
maqdan ötrü belə əsassız
fikirlərlə çıxış edir. Ancaq
O'Brien nə qədər...

■ səh. 14 ■

**Prezident Əliyevin bir ayda iri telemüşahibələri
Qarabağ münaqişəsi barədə dünyanın
tarix bilgilərini xeyli möhkəmləndirdi...**

■ səh. 8 ■

Hətta İlham Əliyev desə də, Paşinyanın qondarma «DQR»-i tanımağa cəsarəti çatmadı...

...Dərk edir ki, vəziyyəti bu həddə onun sərsəm açıqlama və davranışları gətirib çıxar-
dı. Paşinyan Qarabağı taniyaçaqları ilə bağlı blef edirdi. Bununla şantaj edib, Azər-
baycandan daha çox imtiyaz əldə etmək istəyirdi. Bunu qabaq etsəydi, Azərbaycanın
əlinə hərbi əməliyyatlara başlamaq üçün şans keçərdi. Vəziyyətin gərginləşəcəyi onla-
rı bu addımdan çəkindirirdi. Azərbaycan artıq öz müharibəsini başlayıb. Bütün beynəl-
xalq hüquqlara istinad edərək, biz ərazimizi uğurla işğalçılardan təmizləyirik...

**Paşinyan bütün Rusiya, ABŞ və Fransa elitasının və azərbaycanlıların
bildiyi həqiqəti saxtalaşdırdı - İlham Əliyev bunu etməyib...**

...Əvvəla Qarabağ münaqişəsi başlayandan bəri keçirilən bütün danışıqları Azərbaycan
yox, Ermənistan pozub. Bunun da çox sadə izahı var. O da ondan ibarətdir ki, Ermənistan
işğal olunmuş ərazilərin sülh yolu ilə qaytarılmasında heç vaxt maraqlı olmayıb. Əksinə, er-
mənilər istəyiblər ki, Azərbaycanın digər ərazilərini də işğal etsinlər. 1997-ci ildə Ermənis-
tanın o vaxtki prezidenti Levon Ter-Petrosyan "Mərhələli həll" planını imzalamağa hazır...

■ səh. 6 ■

■ səh. 3 ■

**Tam məğlub Ermənistan Azərbaycana qarşı hibrid və
assimetrik müharibəyə başlamaq zorunda qalıb**
...ermənilər tərəfindən hibrid müharibəyə keçmə barədə
məlumatlar daxil olmaqdadır və danışıqlarda nəticə o za-
man effektiv olar ki, qarşı tərəf də konstruktiv olsun: "Er-
mənistan öz əməlləri ilə digər ölkələri də müharibəyə...

**Çoxmilyonlu ərəb auditoriyasına
Paşinyandan misilsiz yalan - hansı
minillərdir ki, ermənilər Qarabağda yaşayır...**

■ səh. 11 ■

**Ermənistan ordusunda ərəb, zənci, yunan,
rus muşdlular, qocalar, qadınlar, qalmışdı
bir eynəkli qızlar - onları da gördük...**

■ səh. 13 ■

**Ermənistan maliyyə nazirindən
xalqa qara xəbər - "borcumuz
8 milyard dolları ötdü"...**

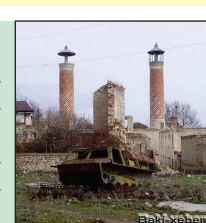
■ səh. 11 ■

**Ermənistanda hakimiyyət dəyişikliyi tələb
edənlər 600 dollar cərimələnir - tarixdə
görünməmiş antidemokratik norma...**

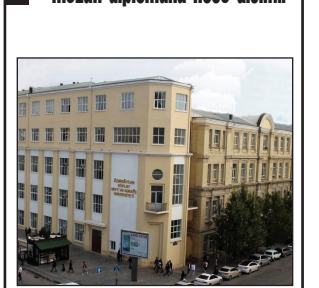
■ səh. 10 ■

**Paşinyan təqib etdiyi sabiq prezidentlərin
ələyindən tutur - Köçəryan və
Petrosyanı Moskvaya göndərir**

■ səh. 13 ■

**Neft və Sənaye
Universitetinin döyüşçü
məzunlarının diplom
problemi - müharibədə olan
məzun diplomunu necə alsın...**

■ səh. 15 ■

Azərbaycan Ordusu düşmən üzərində tam üstünlüyə malikdir - Müdafiə Nazirliyi

Ermənistan tərəfinin cəbhənin cənub sahəsində Azərbaycan Ordusunun bölmələrinin guya əvvəlki mövqelərinə atıldığı barədə yaydığı məlumat tamamilə həqiqətə uyğun deyil. Müdafiə Nazirliyindən baki-xeber.com-a verilən məlumata görə, Azərbaycan Ordusu cəbhənin bütün sahələrində düşmən üzərində tam taktiki və atəş üstünlüyünə malikdir. Düşmən məqsədyönlü şəkildə və metodik olaraq mövqelərindən sıxışdırılır.

Müdafiə Nazirliyi Şuşaya qadağan olunmuş döyüş sursatının atılması xəbərini təkzib etdi

Ermənistan tərəfinin yaydığı xəbər dezinformasiyadır. Müdafiə Nazirliyindən baki-xeber.com-a verilən məlumata görə, noyabrın 3-də Ermənistan mətbuatında guya Şuşa şəhərinə qadağan olunmuş döyüş sursatının atılması barədə yayılan xəbər dezinformasiyadır.

MN düşmənin minaatan təqimimizi məhv edərək vacib sənədləri əldə etməsi məlumatını cəfəngiyyat adlandırdı

Düşmənin guya cənub istiqamətində bölmələrimizin minaatan təqimimizi məhv edərək vacib sənədləri əldə etməsi barədə Ermənistan mətbuatının yaydığı xəbər cəfəngiyyatdan başqa bir şey deyil. Baki-xeber.com xəbər verir ki, bu barədə Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin yaydığı açıqlamada bildirilib.

İtkilərini gizlətmək üçün Ermənistanın əl atmadığı yalan qalmadı - Müdafiə Nazirliyindən daha bir təkzib...

Ermənistan mətbuatının guya Azərbaycan xüsusi təyinatlılarına məxsus kalonların Xocavənd rayonunun Taqavard kəndi istiqamətində məhv edilməsi barədə yaydığı məlumatın heç bir əsası yoxdur və düşmənin növbəti uydurmasıdır.

düşmən çıxılmaz vəziyyətdə qaldığı üçün hər dəfə yeni yalan uydurmaq məcburiyyətindədir

Zəngilan istiqamətində düşmənin kəşfiyyat-diversiya qrupu darmadağın edildi

Noyabrın 2-də Azərbaycan Respublikasının Zəngilan rayonu istiqamətində Ermənistanla dövlət sərhədində düşmənin növbəti təxribatının qarşısı alınıb.

qrupu zərərsizləşdirilib. Düşmən döyüş itkilərini və silah-sursatlarını ərazidə ataraq geri qaçmağa məcbur edilib.

Bu barədə baki-xeber.com-a Müdafiə Nazirliyindən məlumat verilib.

Bildirilir ki, döyüş meydanında günü-gündən artmaqda olan itkilərini ört-basdır etməyə çalışıran

Müdafiə Nazirliyindən baki-xeber.com-a verilən məlumata görə, Ermənistan ərazisindən bölmələrimizə hücum edərək dövlət sərhədindəki əlverişli yüksəklikləri ələ keçirməyə cəhd edən düşmənin kəşfiyyat-diversiya

Prezident İlham Əliyevlə Vladimir Putin arasında telefon danışığı olub

Noyabrın 2-də Prezident İlham Əliyevlə Rusiya Prezidenti Vladimir Putin arasında telefon danışığı olub.

Prezidentin Mətbuat xidmətindən baki-xeber.com-a verilən məlumata görə, söhbət zamanı Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi və onun həlli yolları ilə bağlı məsələlər, döyüş bölgəsində vəziyyət müzakirə edilib.

Ermənistan ordusunda muzdlular və terrorçuların döyüşdüyünə dair ilgincliklər...

"ASALA", "PKK" və digər terror təşkilatlarının üzvlərindən ibarət "VoMA" silahlı birləşməsinin başçılarına cinayət işi açıldı

Ermənistan Respublikasının işğalçı mahiyyətinin beynəlxalq müstəvidə bir daha ifşa edilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğu tərəfindən digər dövlət qurumları ilə birgə zəruri tədbirlərin görülməsi davam etdirilir.

Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğundan baki-xeber.com-a verilən məlumata görə, həyata keçirilən bu tədbirlərin davamı kimi, Ermənistan Respublikasının vətəndaşı Vladimir Vartanov və qeyrilərinin Ermənistan Respublikasından kənarda yaşayan müxtəlif millətlərdən olan digər ölkə vətəndaşlarını cəlb edərək, həmin şəxslərdən ibarət "VoMA" ("Vox Mnalı Arvest" - sağ qalmaq sənəti) adı altında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmə yaratmaları, birləşmə üzvlərinə terrorçuluq məqsədilə təlim keçmələri, həmin silahlı birləşmə tərkibində Azərbaycan Respublikasının işğal olunmuş ərazilərində terrorçuluq əməllərini törətmələri və sair cinayət əməllərinə dair Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətindən daxil olmuş materiallar əsasında Baş Prokurorluğun İstintaq İdarəsində araşdırma aparılmışdır.

Araşdırmalarla, Vladimir Vartanov və digərlərinin Azərbaycan Respublikasına və vətəndaşlarına qarşı terror aktları törətmək məqsədilə 2014-cü ildə Ermənistan Respublikası ərazisində "VoMA" adlı hərbişəkilmiş təşkilat təsis edərək internet resurslarından istifadə etməklə xarici ölkələrin

erməni əsilli vətəndaşlarını, eləcə də "ASALA", "PKK" və digər terror təşkilatlarının üzvlərini "VoMA"-nın üzvlüyünə cəlb edib hərbi təlimlərdə iştiraklarını təşkil edərək "Dağatıcı ehtiyat batalyonu"-nun ("VoMA batalyonu") tərkibində cinayət-kar birlik halında birləşmələri müəyyən edilmişdir.

Həmçinin, qeyd olunan şəxslərin Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq səviyyədə tanınmış dövlət sərhədini müəyyən edilmiş sənədlər olmadan və dövlət sərhədinin nəzarət-buraxılış məntəqələrindən kənarda, yəni Ermənistan ərazisindən qanunsuz keçərək Xankəndi şəhəri və işğal altında olan digər yaşayış məntəqələrinə gəlmələri, "Dağlıq Qarabağ Respublikası" adı altında fəaliyyət göstərən qanunsuz rejimin dəstəklənməsi məqsədilə, Azərbaycan Respublikasının dinc vətəndaşlarına və antiterror əməliyyatlarını həyata keçirən silahlı qüvvələrinə qarşı Ermənistanın siyasi-hərbi rejimi tərəfindən muzdlu kimi istifadə edilmələri müəyyən edilmişdir.

Bundan başqa, həmin təşkilat üzvlərinin döyüş sursatlarından, hərbi texnikadan istifadə edib atəşlər açaraq xüsusi amansızlıq və ümumi təhlükəli üsulla, milli düşmənçilik niyyəti ilə, habelə terrorçuluq əlaqədar Azərbaycan Respublikasının ayrı-ayrı rayonlarında yaşayan hərbi əməliyyatlarda iştirak etməyən dinc sakinlərinə qarşı çoxsaylı cinayət əməllərinə yol vermələri, ictimai təhlükəli nəticələrin baş verməsi təhlükəsi yaradan partlayış, yanğın və ya digər hərəkətlər törətmələri, habelə həmin məqsədlərlə bu cür hərəkətlərin törədiləcəyi ilə hədələməklə Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarına qarşı terror-

çuluq fəaliyyətində iştirak etmələri aşkar edilmişdir.

Faktla bağlı Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroru tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinin 100.2 (təcavüzkar müharibəni aparma), 120.2.1 (cinayət-kar birlik-təşkilat tərəfindən qəsdən adam öldürmə), 279.3 (qanunvericiliklə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələri yaratma), 318.2-ci (Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədini qanunsuz olaraq keçmə) və digər maddələri ilə cinayət işi başlanılmış və istintaqın aparılması Baş Prokurorluğun İstintaq İdarəsinə həvalə edilmişdir.

Dövlət səviyyəsində terroru dəstəkləyərək, terrorçuluğu təcavüzkar siyasətinin əsas vasitələrindən birinə çevirmiş Ermənistan Respublikasının öz işğalçı ordusuna muzdluları və terrorçuları cəlb etməsi beynəlxalq qanunvericiliyə zidd olduğundan, Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğu beynəlxalq təşkilatları işğalçı dövlətə qarşı beynəlxalq hüquqla nəzərdə tutulmuş sanksiyaların tətbiq olunması üçün bütün lazımi tədbirlərin görülməsini təmin edir.

Ermənistanın alay komandiri qaçdı, hərbcilər isə itkin düşdü

Cəbhənin Xocavənd istiqamətində gedən döyüşlərə cəlb edilən Ermənistan silahlı qüvvələrinin 2-ci motoatıcı alayına vurulan atəş zərbəsi ilə xeyli sayda şəxsi heyət məhv edilib və döyüş texnikası sıradan çıxarılıb.

Bu barədə Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən baki-xeber.com-a məlumat verilib.

Həmçinin alay komandirinin fərarilik edərək qaçdığı və D-20 artilleriya divizionunun hərbi qulluqçularının itkin düşdüyü də məlum olub.

"Trend" in məlumatına görə, Prezident köməkçisi Hikmət Hacıyevin və Müdafiə Nazirliyinin mətbuat katibi Anar Eyvazovun birgə brifinqi keçirilib. "Azərbaycan Ordusu cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində düşmənin təxribatlarının qarşısını alır". Bunu Prezidentin köməkçisi, Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev deyib.

Onun sözlərinə görə, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpasında beynəlxalq ictimaiyyətin ölkəmizə dəstək göstərməsi Azərbaycanın xarici siyasətdə uzun müddət apardığı fəaliyyətin nəticəsidir.

Prezidentin köməkçisi qeyd edib ki, Ali Baş Komandan İlham Əliyev ölkəmizin ərazi bütövlüyünün bərpası üçün ardıcıl tədbirlərini davam etdirir: "Bu gün də ermənilər tərəfindən təxribatlar törədilir, cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində Azərbaycan Ordusu təxribatların qarşısını alır".

"Beynəlxalq media nümayəndələrinin hazırladığı reportajlarda obyektivlik nümayiş olunduğu zaman onlar erməni lobbisi tərəfindən hədə ilə üzəlişirlər" - deyən Hikmət Hacıyev bildirib ki, biz bunları açıq şəkildə izləyirik və görürük: "Biz bunları qəti halda pisləyirik. Jurnalistlərin hədələnməsi qəbul edilməz və beynəlxalq ictimaiyyəti erməni lobbisinin bu hərəkətlərinin qarşısını almağa çağırırıq".

Prezidentin köməkçisi deyib ki, Ermənistan bir tərəfdən Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həllindən danışıq, digər tərəfdən isə danışıqlara zərbə vuran təxribatlara əl atır. H.Hacıyev bildirib ki, Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın müharibənin sülh yolu ilə həlli yoxdur deməsi, son hərbcisinə qədər müharibəni davam etdirəcəyi və Azərbaycana torpaqları qaytarmayacağı haqda dedikləri danışıqlar prosesinə bir zərbədir.

H.Hacıyev qeyd edib ki, nəticə o zaman olar ki, qarşı tərəf konstruktiv olsun, ancaq biz bunu görmürük.

Hikmət Hacıyev deyib ki, Ermənistan Azərbaycana qarşı informasiya müharibəsinə başlayıb. Buna cavab olaraq Prezident İlham Əliyev sentyabrın 27-dən noyabrın 2-dək beynəlxalq və nüfuzlu media orqanlarına 24-dən artıq müsahibə verib.

O bildirib ki, bəzi müsahibələr bir və ya iki saat davam edib. Prezident İlham Əliyev bununla da Azərbaycan həqiqətlərini dünyaya çatdırıb. Ermənistanın siyasi rəhbərliyi Azərbaycan Prezidentinin fəaliyyətini imitasiya etməyə çalışır: "Prezidentin İlham Əliyevin müsahibələrində pro-

vokativ suallar da olub. Dövlət başçısı, buna baxmayaraq, medianın azadlığına hörmətlə yanaşaraq bütün sualları cavablandırıb.

Dünya mətbuatında Azərbaycanın haqq savaşını ədalətli, obyektiv yayımlayan media qurumları Ermənistan lobbisi tərəfindən təzyiqlərə məruz qalır və hətta jurnalistləri fiziki məhv etməklə hədələyirlər".

Prezident köməkçisi deyib ki, bu gün Ermənistan dövlət səviyyəsində Azərbaycana qarşı terror əməlləri törədilir. O qeyd edib ki, xarici ölkələrdə Ermənistanın ASALA və digər terror təşkilatları fəaliyyət göstərir: "Ona görə də vətəndaşlarımıza ayıq-sayıq olmağı tövsiyə edirik. Xaricdə olan Azərbaycan vətəndaşlarına, diaspor nümayəndələrinə qarşı terror əməlləri törədilə bilər. Bu səbəbdən xaricdə olan vətəndaşlarımız diqqətli olmalıdır".

"Ağ fosfordan istifadə Ermənistanın özünün qoşulduğu beynəlxalq konvensiyalara ziddir və Ermənistanın bu kimi silahlardan istifadə etməməsi barədə öhdəliyi var" - deyən Prezident köməkçisinin sözlərinə görə, Ermənistan ağ fosfordan istifadə edərək digər mülki obyektlərə zərər vura bilər. Ona görə də buna qarşı beynəlxalq cəmiyyət tərəfindən qınaq nümayiş etdirilməlidir.

H.Hacıyev əlavə edib ki, ağ fosfor kimyəvi silah hesab edilməsə də, insanlar üçün olduqca zərərliyə.

O qeyd edib ki, ermənilər tərəfindən hibrid müharibəyə keçmə barədə məlumatlar daxil olmaqdadır və danışıqlarda nəticə o zaman effektiv olar ki, qarşı tərəf də konstruktiv olsun: "Ermənistan öz əməlləri ilə digər ölkələri də müharibəyə təhrik etməyə çalışır. Bu, ATƏT-in Minsk Qrupunun və digər vasitələrin söylərinə qarşı bir zərbədir".

H.Hacıyev əlavə edib ki, Ermənistan tərəfindən Azərbaycanın mülki əhalisinə atəşlər açılır: "Bunun üçün qadağan edilmiş ən güclü silahlardan istifadə edilir. Ermənilər tərəfindən hibrid müharibəyə keçmə barədə məlumatlar daxil olmaqdadır. Onlar assimetrik müharibə, yəni terror vasitəsilə müharibənin aparılması üsulunu seçirlər. Bu, çox ölkələrdə tətbiq edilən təcrübədir. Adətən

Tam məğlub Ermənistan Azərbaycana qarşı hibrid və assimetrik müharibəyə başlamaq zorunda qalıb

Prezidentin köməkçisi və MN rəsmisinin birgə brifinqi keçirilib

ölkələr müharibəni uduzduqda assimetrik və hibrid müharibədən istifadə edirlər".

PA rəsmisi deyib ki, etibarlı mənbələrin məlumatına görə, hazırda Ermənistanın silahlı qüvvələrinin tərkibində Livan və Suriyadan tutmuş Avropa İttifaqının ölkələrinə, Kanadaya qədər olan müzdlular xidmət göstərir. Onun sözlərinə görə, hazırda işğal edilmiş ərazilərimizdə müzdlular yerləşdirib və onlardan Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinə qarşı istifadə edilir. Onların əksəriyyətini erməni əsilli insanlar təşkil etsə də, aralarında digər etnik mənsubiyyəti olan

insanlar da var.

H.Hacıyev qeyd edib ki, erməni terrorçular açıq şəkildə internet vasitəsilə müxtəlif ölkələrdən olan müzdluları Ermənistana cəlb edir və bunun müqabilində onlara maddi mükafat vəd edir.

Prezidentin köməkçisi əlavə edib ki, Azərbaycanın müzdlulara ehtiyacı yoxdur və Azərbaycan Ordusu döyüş tapşırıqlarını layiqincə yerinə yetirir.

Ermənistanın azyaşlıları hərbi əməliyyatlara cəlb etdiyinə diqqət çəkən Hikmət Hacıyevin sözlərinə görə, bu, beynəlxalq konvensiyaların kobud şəkildə pozulması

dır: "Ermənistan hərbi əməliyyatlarda bir sıra cinayətlərə əl atıb. Bunlardan biri də uşaqların hərbi əməliyyatlara cəlb edilməsi, bu əməliyyatlarda uşaq əməyindən istifadədir. Ermənistan bu cür cinayətləri Azərbaycan uşaqlarına qarşı da törədib. Xocalıda bu proses körpələrimizə qarşı həyata keçirilib. Cəbhəyanı ərazilərdə 50-dən artıq orta məktəbə ziyan dəyib və dağılıb. Ermənistan və qondarma rejim Azərbaycanın işğal altındakı ərazilərin birində uşaq bağçasında hərbi qərargah yaradıb. Onlar hərbciləri həmin yere cəlb edirlər. Gəncə, Bərdə və dig-

ər şəhərlərdəki təcavüzlərdə 11 azyaşlı uşağa qarşı cinayət törədilib".

Hikmət Hacıyev bildirib ki, Azərbaycanın Ermənistan tərəfindən işğal edilmiş əraziləri millitəzasiyasına görə dünyada ən yüksək göstəriciyə malikdir. Onun sözlərinə görə, işğal edilmiş ərazilərdə yerləşdirilən silahların həcminə, atəş sıxlığına baxdıqda aydın olur ki, dünyada belə hərbişmiş ikinci bir yer yoxdur.

H.Hacıyev vurğulayıb ki, Ermənistan tərəfi beynəlxalq qanunları pozaraq işğal edilmiş ərazilərdə həddindən artıq silah yerləşdirib.

Ermənistanın Şuşa şəhərindəki Gövhər Ağa məscidinin guya Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən vurulması iddiasına diqqət çəkən Hikmət Hacıyev deyib ki, Ermənistan bununla növbəti yalan məlumat yaymağa çalışır: "Azərbaycanla Ermənistan arasında dini münaqişə yoxdur. Azərbaycan Silahlı Qüvvələri mülki obyektləri atəşə tutmur. Gövhər Ağa məscidi Azərbaycanın tarixi abidəsidir və bizim üçün əhəmiyyətlidir. Yayılan məlumat Ermənistanın növbəti təxribatıdır".

Baki-xeber.com

Ermənistan hərbciləri dövlət sərhədindəki bölmələrimizi atəşə tutmaqla bizi təxribata çəkmək istəyir.

Ötən müddət ərzində Ermənistanın Berd, Çəmbək, Qafan rayonlarından Azərbaycanın Tovuz, Qubadlı və Cənbrayıldakı bölmələri atəşə tutulub. "Trend" in məlumatına görə, bunu noyabrın 3-də keçirilən mətbuat konfransında Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat katibi, polkovnik-leytenant Anar Eyvazov deyib.

O bildirib ki, Ermənistan silahlı qüvvələri Ermənistan-Azərbaycan dövlət sərhədində yerləşən mövqelərimizi atəşə tutmaqla bizi təxribatlara çəkmək istəyir: "Hazırda Ağdərə, Xocavənd, Zəngilan və

Anar Eyvazov: "Ermənistan hərbciləri dövlət sərhədindəki bölmələrimizi atəşə tutmaqla bizi təxribata çəkmək istəyir"

Qubadlı istiqamətində döyüşlər gedir. Düşmən itki verərək geri çəkilib. Qoşunlarımız əməliyyat şəraitinə tam nəzarət edir. Düşməndən fərqli olaraq, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri qarşı tərəfin yalnız hərbi obyektlərini hədəf seçib. İşğal edilən ərazilərə gətirilən müzdluların silahı yerə qoyaraq geri çəkilməsi tövsiyə olunur. Onlar ermənilərin hiyləsinə uymasınlar. Qələbə bizimlədir".

**Kamran Əliyev BMT-nin
Ali komissarına məktub yazdı**

Azərbaycan Respublikasının Baş Prokuroru Kamran Əliyev BMT-nin İnsan Hüquqları üzrə Ali komissarı Mişel Baçetlə rəsmi məktub ünvanlayıb.

Baş Prokuror Ermənistan təcavüzü nəticəsində Azərbaycan ərazisində insan hüquqları və beynəlxalq humanitar hüququn normalarının kobud şəkildə pozulması, həmçinin Bərdə rayonunun mülki əhali üçün istifadəsi beynəlxalq hüquqla qadağan edilmiş "claster" bombaları ilə atəşə tutulması nəticəsində xeyli sayda insanların həlak olması və yaralanması faktlarına 02.11.2020-ci il tarixli bəyanatında diqqət yetirdiyinə görə təşəkkürünü bildirib.

Bununla yanaşı diqqətə çatdırılıb ki, Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən yarım milyon əhalisi olan, münaqişə zonasından 100 km-dən artıq məsafədə yerləşən Azərbaycanın ikinci böyük şəhəri Gəncənin 4, 5, 8, 11 və 17 oktyabr tarixlərində Ermənistan ərazisindən ballistik raket atəşinə məruz qalması nəticəsində 6-sı uşaq, 10-u qadın olmaqla 26 mülki şəxs həlak olmuş, 32-i uşaq, 57-si qadın olmaqla 142 nəfər müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri alıb.

Həmçinin qeyd edilib ki, Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycanın strateji obyektləri olan Mingəçevir Su və İstilik Elektrik Stansiyaları, Bakı-Tbilisi-Ceyhan və Bakı-Novorossiysk neft kəmərləri, Oğuz-Qəbələ-Bakı su kəməri hədəfə alınmaqla müxtəlif tarixlərdə raket atəşlərinə məruz qalıb.

Eyni zamanda, bəyanatda qeyd edilən iki erməni hərbiçisinin guya Azərbaycan hərbi qulluqçuları tərəfindən qeyri-insani rəftara məruz qalmaqla öldürülməsi barədə yayılmış videomateriallar əsasında Baş Prokurorluqda araşdırmanın aparılması və həmin videoların saxta olmasının müəyyən edilməsi barədə də məlumat verilib.

Göstərilən hadisələr bəyanatda yer almadığı üçün narahatlığını ifadə edən Baş Prokuror gələcək bəyanat və hesabatlarda Gəncə şəhərində mülki əhalimizə qarşı törədilmiş cinayət faktlarının və digər zəruri məlumatların qeyd edilməsini xahiş etməklə bununla bağlı ətraflı materialları təqdim edib.

Düşmənin snayper qrupu məhv edildi

İşğal olunmuş ərazimizə gətirilən Ermənistan silahlı qüvvələrinin 543-cü alayının yerləşdiyi müdafiə sahəsinə Azərbaycan Ordusu tərəfindən atəş zərbələri endirilib.

den ibarət qrup məhv edilib.

Bu barədə Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən baki-xeber.com-a məlumat verilib.

Nəticədə Qubadlı istiqamətində fəaliyyət göstərməyə hazırlaşan snayperlər-

Düşmənin tank taborunun komandiri məhv edildi, bir neçə tankı sıradan çıxarıldı

Düşmənin əlahiddə zirehli tank taborunun komandiri məhv edilib. Bu barədə Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən baki-xeber.com-a məlumat verilib.

Cəbhənin Ağdərə istiqamətində yerləşən Ermənistan silahlı qüvvələrinin 10-cu dağıtıcı diviziyasının müdafiə zolağında düşmənin bir neçə tankı sıradan çıxarıldı.

Bölmələrimiz tərəfindən görülmə tədbirlər nəticəsində 77-ci əlahiddə zirehli tank taborunun komandiri podpolkovnik Nelson Akopcanyan məhv edilib.

Döyüş meydanında uduzan Ermənistan öz faşist simasını göstərməyə davam edir. Həmsədr ölkələrin təşəbbüsü ilə əldə olunan hər atəşkəs sonrası Azərbaycanın dinc şəhərlərini raketlərlə hədəfə alan Ermənistanın məqsədi həm üçüncü ölkələri münaqişəyə cəlb etmək, həm də Azərbaycan əhalisi arasında qorxu-təşviş yaratmaq idi.

Erməni ordusu geri çəkilməyə hitlerçilərin etdiyini eynilə təkrar edir - yandırır, dağıdır...

Ramil Məmmədli: "Onların atdığı faşistsayağı addımlar nə döyüşçü şərəfinə sığır, nə də insanlığa..."

Onların bu planı tam iflasa uğradı. Hətta intensiv raket atəşlərinə məruz qalın şəhərlərdən belə əhalinin kütləvi köç etməsi müşahidə olunmadı. İndi də Ermənistan ordusu faşistlərə xas olan başqa bir metodları tətbiq edir. Geri çəkildiyi yerləri tamamilə yandırır və ya partladır.

Prezidentin köməkçisi, Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev də açıqlamasında bildirib ki, Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən qəsdən Şuşa məşələlərində yanğın törədilir.

O bildirib ki, Ermənistanın məqsədi ekoloji terror vasitəsilə Azərbaycan silahlı qüvvələrinin istifadə etdiyi pilotsuz uçuş vasitələrinin görüntüləri üçün maneələrin yaradılmasıdır: "Ermənistanın Şuşa məşələlərində yanğının törədilməsi üçün qadağan olunmuş ağ fosfordan istifadə etməsi istisna deyildir.

Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi kəşfiyyat məlumatlarına əsasən Ermənistanın böyük həcmdə fosfor tərkibli yükü Xocavənd istiqamətinə gətirdiyi barədə məlumat vermişdi". İkinci Dünya müharibəsinin gedişində Hitlerin geri çəkildikən Polşada Krakov

kimi tamamilə batırdığı şəhərlər olub. Ermənistanın nümayiş etdirdiyi bu faşist taktikasını hərbi nöqtəyə nəzərdən necə izah etmək olar?

Hərbi-siyasi ekspert Ramil Məmmədli "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında bildirdi ki, Ermənistan müharibəni də fərqli taktika ilə aparır: "Dünyada baş verən müharibələrin bir çoxunda qoşunlar geri çəkildikən nələrsə edilir. Ancaq Ermənistan tam faşist taktikası ilə davranır. Bura onların dinc əhaliyə atdığı raketləri misal çəkə

məruz qoymuşdu. Faşistlər geri çəkilməyə Kiyevi, Minski bombaladılar, Polşanın iri şəhərlərini darmadağın edib ordan çıxdılar. Eyni prosesi indi ermənilər edir. Onlar geri çəkildikən strateji əhəmiyyətli obyektləri tam dağıtmağa çalışır. Bəzi hallarda Azərbaycan ordusunun sürətli hücumları bunun qarşısını ala bilər. Hazırda Dağlıq Qarabağın mərkəzi hissəsində gedən əməliyyatlarda Ermənistan Azərbaycan Ordusunun hücumunun qarşısını almaq üçün meşə zolağını

ji durumundan irəli gəlir. Döyüş meydanında ciddi uğur qazana bilməyən ordunun atacağı addımlar yalnız və yalnız belə ola bilər. Bu, həm də bir mənəvi narahatlıqla bağlıdır. Çünki onlar elə düşünür ki, Azərbaycan Ordusu həmin ərazilərdə möhkəmlənəndən sonra orda dəyişikliyə nail ola bilməyəcək. Etiraf etməliyəm ki, Ermənistan ordusu əsas gücünü itirib. Dərinlikdə müdafiənin qurulması üçün hər hansı ciddi imkanları da qalmayıb. Ermənistan ordusunun ümumi sayı 60 min olsa da, mənim hesablamalarıma görə, onlar 20 min canlı qüvvə itirib. Bunların bir hissəsi məhv edilib, digərləri isə yaralıdır. Onların atdığı faşistsayağı addımlar nə döyüşçü şərəfinə sığır, nə də insanlığa".

Müəssisəmizin sözlərinə görə, Azərbaycanın əlaqədar qurumları, hətta yenidən işğaldan azad edilən ərazilərdə bütün infrastrukturunu təmin edir: "Yol çəkir, mobil antenalar quraşdırır, bəzi rayonlar hətta elektrik enerisi ilə təmin edilib".

**Məhəmmədli
QƏRİBLİ**

Rusiya KİV də müharibənin Ermənistanı iflasa apardığını yazdı

Mütəxəssislərin hesablamalarına görə, Ermənistanın müharibə itkiləri azı 2 milyard dollar təşkil edir.

Məqalədə bildirilir ki, indi Yerevan qarşısında ciddi sual dayanır: kreditləri necə qaytarmaq? Çünki, yeni borcların alınması, ya da milli valyutanı dəyersizləş-

dirmək bahasına yeni pullar çap etmək heç nəyi həll etməyəcək.

Artıq bu ilin iyulunda Ermənistanın dövlət borcu rekord həddə - 8 milyard dollara çatmışdı. "Fitch" reyting agentliyi bu ilin sonunadək ölkə iqtisadiyyatının defoltla üzleşəcəyini proqnozlaşdı-

ırdı.

Bununla belə, İrəvan xaricdən borc almaq ümidini də itirib, çünki ölkədə müharibə gedir, bundan başqa, koronavirus pandemiyası davam edir, ölkə iqtisadiyyatı hələ də tətbiq olunmuş məhdudiyyətlərdən özünə gələ bilməyib.

Ekspertlər hesab edir ki, Ermənistan rəhbərliyi Rusiya tərəfindən köməyə də ümid etməməlidir, çünki İrəvanın qərbyönümlü kursu Moskvanın üreyincə deyil. Ölkədə "Rusiya dəmir yolları" və "Qazprom" şirkətlərinin törəmə müəssisələrinə cinayət işlərinin açılması müsbət əhval-ruhiyyəyə xidmət etmir.

Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin
İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

5-ci istiqamət: Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Dağlıq Qarabağ və işğal edilmiş digər torpaqlar Azərbaycanın tarixi torpaqlarıdır. Beynəlxalq hüquq baxımından da bu torpaqlar Azərbaycan dövlətinə məxsusdur. Tarixən həmin ərazilərin Azərbaycanla məxsus olması ilə bağlı çoxsaylı fakt var. O da məlumdur ki, ermənilər Qarabağa sonradan köçürüldülər.

Məlum olduğu kimi, Ermənistanın işğalçılıq siyasətinin, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında Prezident İlham Əliyevin müəssisələrinin xüsusi əhəmiyyəti var. Sözügedən müəssisələr ölkə başçısının beynəlxalq arena-da, diplomatik görüşlərdə səsləndirdiyi fikirlərin məntiqi davamı, dəyişməz mövqeyinin təsdiqidir. Döyüş əməliyyatları başlayandan sonra Prezident İlham Əliyev çoxsaylı nüfuzlu telekanal, media orqanına müsahibələr verib. Sözügedən müsahibələrində Azərbaycanın konstruktiv mövqeyini bir daha ifadə edərək, torpaqların işğal faktı ilə heç zaman barışmayacağımızı, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin yalnız Azərbaycanın beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən tanınan ərazi bütövlüyü və suverenliyi çərçivəsində həll oluna biləcəyini xüsusi qeyd edib. Status-kvonu dəyişmək istəməyən, destruktiv siyasət yürüdən Ermənistan və havadarları bilməlidirlər ki, Azərbaycan torpaqlarının işğaldan azad olunmasında ısrarlı, qətiyyətlidir. "Biz "bunu dayandırın, biz işləyəcəyik, danışıqlar aparacağıq, yardım edəcəyik" kimi bəyanatlara qulaq asmaq mövqeyində deyilik. Biz bunu dəfələrlə eşitməmişik. Bizim daha 30 il gözləməyə vaxtımız yoxdur. Münaqişə indi həll olunmalıdır". Prezidentin bu müsahibələri Ermənistanın təcavüzkarlıq siyasətinin, hərbi təcavüzkarlığının ifşası, beynəlxalq hüququn prinsiplərinin və insan hüquqlarının kobud şəkildə pozuntusunun siyasi-hüquqi təhlili baxımından əhəmiyyətlidir.

Beynəlxalq hüquqla reallıqlar arasında ziddiyyətlər var
İlham Əliyev yerli və xarici, transmilli telekanallara müsahibələrində Ermənistan-Azərbaycan

Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tarixi, hüquqi-siyasi aspektlərinə toxunaraq bəyan edir ki, Azərbaycan dövlətinin, Azərbaycan Ordusunun missiyası tarixi ədalətin bərpasına, beynəlxalq hüququn təminatına əsaslanır. Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində Azərbaycan ərazilərinin işğal olunmasına dair BMT-nin Təhlükəsizlik Şurası 4 qətnamə qəbul edib. Bütün qətnamələrdə Təhlükəsizlik Şurası Azərbaycanın suverenliyini və ərazi bütövlüyünü təsdiq edir, ərazi ələ keçirmək üçün zor tətbiq edilməsinin yolverilməzliyini qeyd edir. Azərbaycanın işğal edilmiş bütün torpaqlarından bütün işğalçı qüvvələrin dərhal, tamamilə və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını, qaçqın köçkünlərin daimi yaşayış yerlərinə qaytarılmasını qətiyyətlə tələb edir. Qarabağla bağlı bezi beynəlxalq təşkilatlar ikili standartlara yol verirlər. Beynəlxalq hüquqla reallıqda baş verənlər arasında ziddiyyətlərə toxunan İlham Əliyev Ermənistan tərəfindən beynəlxalq hüquqa və normalara açıq şəkildə məhəl qoyulmamasını beynəlxalq hüququn işləmədiyinin və ya selektiv üsulla fəaliyyətinin göstəricisi kimi qiymətləndirir.

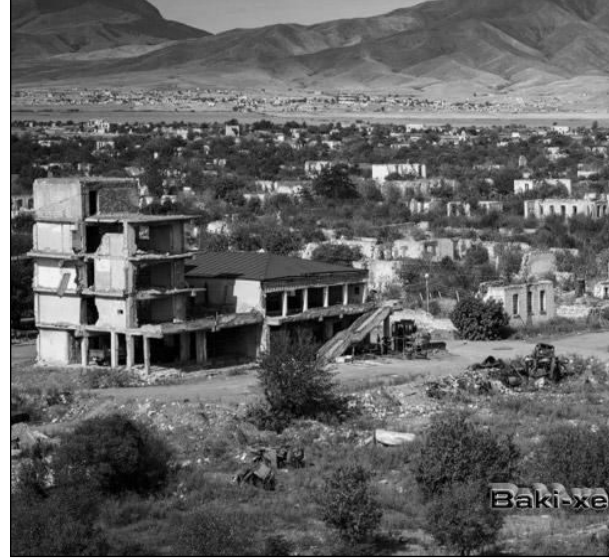
Prezident İlham Əliyev, demək olar, bütün müsahibələrində, xüsusən də son müsahibələrində Qarabağ münaqişəsinin mahiyyəti, tarixi və müasir həqiqətlər barəsində çox önəmli məqamlara aydınlıq gətirib. Tarixi faktlara, arxiv sənədlərinə söykənərək ermənilərin bura sonradan köçürülməsinə dair əsaslı arqumentlər ortaya qoyur.

Ermənilər Çar Rusiyası tərəfindən regionun etnik və dini tərkibini dəyişməkdən ötrü Qarabağa köçürüldü

Bu günlərdə ölkə başçısı Almaniyanın ARD televi-

ziya kanalına müsahibəsində ermənilərin Qarabağa köçürülməsi ilə bağlı bir sıra məqamlara toxundu: "Ermənilər bu regiona XIX əsrin əvvəlində Qarabağ xanlıqları ilə Rusiya imperiyası arasında sülh sazişindən, - onu İbrahim Xəlil xan və rus generalı Sisianov imzalamışlar - sonra köçürülüb və ya gətirilib. Onlar Dağlıq Qarabağa 1805-ci, 1813-cü, 1828-ci illərdə imzalanmış Kürəkçay, Güllüstan və Türkmənçay sülh sazişlərindən sonra köçürülməyə başlayıblar. İnternetdə görə bilərsiniz. Bu sazişlərdə ermənilər qeyd olunmur. Ermənilər sonradan Çar Rusiyası tərəfindən Şərqi Anadolu və İrandan regionun etnik və dini tərkibini dəyişdirmək məqsədilə gətiriliblər. Müxtəlif tarixçilər var və bəzən tarix siyasi üstünlüklərlə motivasiya olunur. Lakin həmin sənədlərə baxın, internetdə var və siz görə bilərsiniz. Əgər siz erməni əhali ilə bağlı hər hansı qeyd tapsanız, deyərsiniz ki, mən səhv edərdim. Beləliklə, bu, belə olub. Lakin digər məsələ ondan ibarətdir ki, bəli, onlar 200 il ərzində orada yaşayıblar və "Qarabağ" sözü Azərbaycan sözüdür, erməni sözü deyil. Siz bilirsiniz onlar Dağlıq Qarabağın qondarma paytaxtını necə adlandırırlar? Stepanakert. Bilirsiniz kimin şərəfinə adlandırılıb? Stepan Şaumyanın. Erməni əsilli rus bolşeviki Stepan Şaumyan 1918-ci ildə azərbaycanlılara qarşı soyqırım törətmiş cinayətkar dəstənin rəhbəri idi. Əgər bu, qədim Ermənistan ərazisi idisə, niyə Qarabağ adlandırılır? Niyə paytaxt şəhər hansısa qədim adla deyil, Stepanakert adlanır? Çünki onlar orada 200 il yaşayıblar. 1978-ci ildə orada yaşayan ermənilər Dağlıq Qarabağa gəlişlərinin 150 illiyi münasibətilə abidə ucaldırlar. Bu, tarixdir. Lakin bir daha deyirəm, onlar 200 il boyunca yaşayıblar və biz onların yaşamağını istəyirik. Mən dəfələrlə demişəm ki, biz azərbaycanlıların geri qayıtmağını və ermənilərin 200 il boyunca tarixən yaşadığı ərazidə yaşamağını istəyirik, nəyin bəhasına olursa-olsun. Ermənistan buraya onsuz da həmişə sonradan gəlib və erməni dövləti onlara tarixən heç vaxt məxsus olmadiqları torpaqlarda süni şəkildə yaradılıb. Mən Azər-

Prezident Əliyevin bir ayda iri telemüsahibələri Qarabağ münaqişəsi barədə dünyanın tarix bilgilərini xeyli möhkəmləndirdi...

baycan Xalq Cümhuriyyətinin İrəvanı Ermənistanla necə verməsini dəfələrlə demişəm. Bu, tarixi faktdır. 1918-ci il mayın 29-da, Cümhuriyyətin yaranması elan edildən bir gün sonra İrəvan verilib. Özü də müzakirələr zamanı qanunverici orqanın İrəvandan olan deputatları bunun müəssisələrinə əsaslanaraq ermənilərin fikrini heç kim nəzərə almadı. Bax, beləcə, İrəvanı götürüb veriblər".

Son 200 ildə ermənilərin ucubadından Qafqazda bir neçə müharibə baş verib

Ölkə başçısı Rusiyanın "İnterfaks" agentliyinə müsahibəsində qeyd etdi ki, ermənilər onların problemini digər ölkələrin həll etməsini istəyirlər: "Onların siyasətinin bütün mahiyyəti də məhz bundadır. Onlar onilliklər boyu həmişə cəhd ediblər, - təəssüf ki, bəzən başqa ölkələrin arxasında gizlənməyə nail olublar, - onların problemlərini onların əvəzinə başqa ölkələr həll etsinlər. Müasir erməni dövlətinin ideologiyası da, əslində, bundan ibarətdir. Bu ideologiyanın çox dərin tarixi kökləri var. Bütün tarix boyu belə olub. Son 200 ilin tarixini, Qafqazın tarixini izləsək, onların ucubadından neçə müharibə baş verməsini, onların başqa ölkələr üçün neçə təcavüzkarlıq yaratmasını görürük. Sonra isə kollağa qaparaq və kimlərinə arxasında gizlənməyə başqa xalqların qanının axıdılmasını və qarşıdurmanın bəhrələrini görürdülər. Onların Qafqaza gəlib çıxmalarının tarixini biz çox gözəl bilirik. Qafqaz regionunda tarixən erməni etnosu olmayıb. Onlar buraya necə gəlib çıxıblar - məhz belə yolla, hiylə-gərliklə, məkriliklə, necə

deyərlər, ilanı başqasının əli ilə tutmaq cəhdləri ilə. Onlar indi də eyni hərəkətləri edirlər".

Göründüyü kimi, Prezident İlham Əliyev nüfuzlu beynəlxalq media qurumlarına müsahibələrində Qarabağ probleminin mahiyyəti, tarixi, ermənilərin ora köçürülməsinin kökündə dayanan məsələlərlə bağlı çoxsaylı məqamı dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırıb. Müasir dövrdə bunun çox böyük əhəmiyyəti var. Maraqlıdır, bəs ekspertlər bütün bunları necə dəyərləndirirlər? Prezident İlham Əliyev son müsahibələrində Qarabağ probleminin mahiyyətinə dair hansı tarixi və müasir həqiqətləri açıb?

Dünya ölkələrinin çoxu bu həqiqətlərdən məlumatsızdır

Məsələyə münasibət bildiren AVCIYA-nın vitse-prezidenti, tarix elmləri doktoru, professor Məhərrəm Zülfüqarlına sözlərinə görə, Prezidentin sözügedən məsələlərə toxunması Qarabağla bağlı həqiqətlərin dünyaya düzgün təqdim olunmasında, çatdırılmasında çox mühüm rol oynayır: "Ölkə başçısı Kürəkçay, Güllüstan və Türkmənçay sülh sazişləri barədə danışmaqla dünya ictimaiyyətini ermənilərin Qarabağa köçürülməsi tarixi ilə tanış etdi. Dünya ölkələrinin çoxu bu həqiqətlərdən məlumatsızdır. Çünki ermənilər o qədər yalan təbliğ aparıblar ki, bir çox insan bu yalanların təsiri altına düşüb. Elə bilirlər ki, ermənilər uzun illərdir orada yaşayırlar. Hansı ki, bu, belə deyil. Bununla belə, İlham Əliyev müsahibəsində qeyd etdi ki, ölkə xaricində olduğu kimi, ölkə daxilində də bəzi vətəndaşların bu

barədə lazımi məlumatları yoxdur. Azərbaycan tarixini təftiş etdiyim üçün bu fikirlə tamamilə razıyam. 1988-ci ilə qədər Azərbaycan tarixi ancaq humanitar fakültələrdə tədris olunurdu. Özü də qısa kurs şəkildə".

Ermənilərin yalan üzərində qurduqları stereotiplər dağılır

M.Zülfüqarlı onu da qeyd etdi ki, 1988-ci ildə Qarabağda erməni separatizmi başlayandan sonra bütün ali məktəblərdə Azərbaycan tarixinin tədrisinə başlandı: "Bütün bunlar vətəndaşlarda məlumatlandırma işlərinin aparılmasında mühüm rol oynadı. Çox təəssüf ki, son illər ali məktəblərdə Azərbaycan tarixi dərslərinin tədrisinin saatları azaldılır. Əvvəl ali məktəblərdə bu, 90 saat idisə, sonra bunu 71 saata saldılar. Daha sonra bu, 60 saat oldu. Hesab edirəm bu məqama diqqət etməliyik. Prezident müsahibələrində çox dolğun və müfəssəl şəkildə dünyaya erməni separatizminin mahiyyətini, onların çirkin məqsədlərini izah etdi. Nəticədə uzun illər ermənilərin yalan üzərində qurduqları stereotiplər dağılır. Prezident çox sadə şəkildə xarici jurnalistə izah etdi ki, Kürəkçay və digər müqavilələr hansı illərdə imzalanıb, onların mahiyyəti nədən ibarətdir. Özü də ünvan da göstərdi. Dedi ki, internetə baxıb bu həqiqətlərlə tanış olmaq mümkündür. Kürəkçay və Güllüstan müqavilələrində ermənilərin adı çəkilmir. Türkmənçay müqaviləsinin 15-16-cı maddələri ilə ermənilərin İrandan Azərbaycana köçürülməsi məsələsi qoyulur. Bu işə də Qribayevov rəhbərlik edib. Bütün bunlar çox yaxın tarixdir. Ona görə də Prezident çox dəqiq və açıq şəkildə tarixi faktları ortaya qoydu. Bununla dünya ictimaiyyətinin diqqətini Dağlıq Qarabağ məsələsinə yönəltdi".

Professorun fikrincə, dünyanın aparıcı media orqanlarında bu həqiqətlərin yayılması çox böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Vidadi ORDAHALLI
Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə çap olunur.

Hər şey bir nöqtə ilə başladı. Heç inanmazdı ki, bu nöqtə bir dövlətin, bir millətin başına düşən ağırtonnajlı bir daş olacaq. Əlində şüşə Şuşada, Xankəndidə sərxoşluq etdi. Oynayaraq Azərbaycanın səbr kasasını tarıma çəkdi. Diqqət etsək, görürük ki, Ermənistan hakimiyyətə gəldiyi ilk vaxtlarda Nikol Paşinyan Dağlıq Qarabağdakı xunta rejimindən "üyüdüdü", qorxurdu yeni.

"Paşinyanın sülh sazişinin əldə edilməməsinin günahını Azərbaycan Prezidentinin üzərinə yixması cəfəngiyyətdir"

Dildə onları dəstəkləyə də, hər vasitə ilə bu xuntanın əl-qolunu yaxasından kəsib atmağa çalışırdı. Məsələn, bir tərəfdən həm Azərbaycana, həm də xuntaya eşitdirirdi ki, Dağlıq

Qarabağ münaqişəsini oradakı "hakimiyyətə" çözümlə, bizlik deyil, digər tərəfdən də bu qondarma rejimin əsas funksionerlərindən olan eks-prezident Robert Köçeryanı məhkəmə-

Paşinyan bütün Rusiya, ABŞ və Fransa elitasının və azərbaycanlıların bildiyi həqiqəti saxtalaşdırdı - İlham Əliyev bunu etməyib...

Təbriz Musayev: "Nəzərə alsaq ki, 2011-ci ildə Kazan danışıqları zamanı Ermənistan prezidenti Serj Sarkisyan idi..."

lərdə, hətta həbsxanalarda süründürdü. Özü də bilə-bilə ki, Köçeryan sadıq köpəkdir və bu, onun ağasının xoşuna gəlməyəcək. Elə də oldu.

İndi də ağlagəlməz açıqlamalarla onu-bunu günahlandırmağa çalışır. Məlum olduğu kimi, Nikol Paşinyan "Əl-Cəzirə" telekanalına müsahibə verib. Bütün müsahibələrində olduğu kimi, sözügedən müsahibədə də həqiqətə uyğun olmayan fikirlərlə çıxış edib. İddia edib ki, guya Ermənistan 2011-ci ildə Kazanda sülh sazişini imzalamaq istəyirdi, Prezident İlham Əliyev bundan imtina edib. Halbuki, bununla Paşinyan ağ yalan danışır. 2011-ci ilin ortala-

rında tərəflər sülh sazişini imzalamağa çox yaxın idilər, ancaq o zaman prezident olan Serj Sarkisyan bundan imtina etdi. Nəticədə tərəflər bir daha belə bir şans əldə etmədilər.

Maraqlıdır, bəs ekspertlər Paşinyanın dediklərini necə dəyərləndirirlər?

Məsələyə münasibət bildiren İrəvan Azadlıq Təşkilatının sədri Təbriz Musayevin sözlərinə görə, Paşinyanın Kazan danışıqları ilə bağlı səsləndirdiyi fikirlər uydurmadır: "Əvvəla Qarabağ münaqişəsi başlayandan bəri keçirilən bütün danışıqları Azərbaycan yox, Ermənistan pozub. Bunun da çox sadə izahı var. O da ondan ibarətdir ki, Ermənistan işğal

olunmuş ərazilərin sülh yolu ilə qaytarılmasında heç vaxt maraqlı olmayıb. Əksinə, ermənilər istəyiblər ki, Azərbaycanın digər ərazilərini də işğal etsinlər. 1997-ci ildə Ermənistanın o vaxtkı prezidenti Levon Ter-Petrosyan "Mərhələli həll" planını imzalamağa hazır idi. Ancaq Qarabağ separatçıları və Petrosyanın komandasında olan radikallar buna qarşı çıxdılar. Nəinki sülh planına qarşı çıxdılar, hətta 1998-ci ilin yanvarında Petrosyanı devirdilər. Ermənistan hakimiyyətə Dağlıq Qarabağda erməni separatizminə, ərazilərimizin işğalına bilavasitə rəhbərlik edən quldurlar gəldilər. Qarabağda səhra komandirləri

rolunda çıxış edən bu şəxslər hakimiyyətə yiyələndikdən sonra danışıqlarda maksimalist mövqedən çıxış etdilər.

1998-ci ildən 2018-ci ilə qədər Ermənistan "Qarabağ klani" hakimiyyətdə oldu. Nəzərə alsaq ki, 2011-ci ildə Kazan danışıqları zamanı Ermənistan prezidenti Serj Sarkisyan idi, o zaman hansı güzəştədən söhbət gedə bilərdi? Sarkisyan hər zaman danışıqlarda maksimalist və pozucu mövqə tutub. O baxımdan, Paşinyanın Kazanda sülhün əldə edilməməsinin günahını Azərbaycan Prezidentinin üzərinə yixması cəfəngiyyətdir".

Ekspert qeyd etdi ki, Ermənistanın günahı üzündən sülh sazişi imzalanmayıb.

Vidadi ORDAHALLI

Ermənistan tərəfdən cəbhədə muzdluların döyüşməsi faktları hər kəsə məlumdur. Artıq açıq mənbələrdə Suriya, Livan, Rusiya, Gürcüstan, Yunanıstan, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri və digər ölkələrdən erməni əsilli şəxslərin işğal olunmuş ərazilərə gəlməsi və yaxud bu istiqamətdə yola düşməsi ilə bağlı açıq fakt və məlumatlara rast gəlinir.

Dünyanın bir neçə nüfuzlu media qurumu və jurnalistləri bu barədə konkret faktlar ortaya qoyublar.

Bu sırada "Reuters" agentliyinin yaydığı bir reportajda da Livanın erməni əsilli vətəndaşlarının necə Ermənistanı yollanmasından, düşərgələrdə hərbi təlimlər keçməsinə bəhs olunur. Reportajda Vartkes adlı Livan vətəndaşı barədə də qeyd olunub. Bildirilib ki, Livandakı maliyyə böhranı Vartkesi bu yay Ermənistanı getməyə məcbur edəndə, o heç Dağlıq Qarabağda döyüşmək üçün könüllü olacağını ağına

gətirmirdi.

Yazıdan məlum olur ki, əslində Livandakı ağır iqtisadi vəziyyətə görə Ermənistanı üz tutanlar sonradan döyüşlərə cəlb olunub. Haqqında danışılan döyüş təlimatçısı bu vaxta kimi 10 müxtəlif hərbi düşərgədə təlimlər keçdiyini bildirir. Reportajda Gevorg Hacyan adlı Livan vətəndaşının anası bildirir ki, oğlunun Qarabağda döyüşdüyünü və öldüyünü qardaşı ona deyəndə bilib, bu vaxta kimi onun döyüşlərdə olduğunu bilmirmiş: "Oğlunun Qarabağda döyüşdüyünü ölüm xəbərini alanda bildim".

Rusiyadan erməni ordusuna gətirilən 1500 dollarlıq muzdlular - Rusiya rəsmiləri üçün ciddi araşdırma faktı...

Azər Həsərat: "Biz işimizi belə davam etdirə bilsək, bütün dünya doğrunu görəcek"

Rusiyalı blogger Kirill Krivoşeyev isə özünün "Dezertir s infovoyu" kanalında bildirir ki, ermənilər tərəfindən ayda 1500 dollar müqabilində döyüşmək istəyən Rusiya vətəndaşlarına da rast gəlib. Rusiyalı jurnalistin bu reportajı həmin ölkənin nüfuzlu media qurumları tərəfindən də işıqlandırılıb.

Bir qədər əvvəl isə Fransanın "Liberation" qəzeti də bu mövzuya toxunub. Məlumatda deyilir ki, erməni terrorçu, ASALA-nın 64 yaşlı üzvü, Fransa vətəndaşı Hilbert Minasyan döyüşmək üçün Qarabağa gəlib. Terrorçu Minasyan özü ilə birgə bir neçə erməni əsilli terrorçunu da Qarabağa gətirib.

Maraqlıdır ki, belə faktlar ola-ola, məhz ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədr ölkəsi olan Rusiya və Fransanın rəsmiləri tə-

rəfindən bizim ünvanımıza guya ordumuzda muzdluların döyüşdüyü ilə bağlı ittiham səsləndirilib. Ancaq Prezident İlham Əliyevin də tələbindən sonra onlar ortaya ciddi dəlil qoya bilmədilər. Xüsusilə də Rusiyadan olan muzdlularla bağlı faktın məhz rusiyalı jurnalistlər tərəfindən təqdim edilməsi rəsmi Moskvanın araşdırma aparması üçün ilkin dəlillər sayıla bilərmi?

Media eksperti Azər Həsərat "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında bildirdi ki, müharibə qanla-qada ilə müşahidə olunur: "Bununla yanaşı, informasiya cəbhəsində də çox güclü müharibə gedir. Azərbaycan çox təmiz işləyir. Bütün istiqamətlər üzrə işini çox mükəmməl qurub. Bütün dünya yaxşı bilir ki, bizim muzdlulara ehtiyacımız yoxdur. Bizim əhalimizin sayı da yetərli-

dir ki, xaricdən hər hansı kömək istəmədən ermənilərlə vuruşaq. Ermənistan isə belə deyil. Onların əhali sayı çox azdır. İkincisi, hazırlıqları çox zəifdir. Üçüncüsü isə, onlar vuruşmağa o qədər də həvəsli deyillər. Döyüşə könüllü getmək istəmirlər. Çox həvəssizdirlər. Gədənər də qaçır, fərarilik edir. Bu səbəbdən də Ermənistanın muzdlu döyüşçülərə ehtiyacı var. Bütün bunlarla bağlı Fransanın da, Rusiyanın da məlumatı yetərinədir. Onlar konkret bilirlər ki, Azərbaycan yox, Ermənistan ehtiyacı olduğu üçün muzdlulardan istifadə edir. Artıq Qərb mətbuatı ilə yanaşı Rusiya KİV-ləri də bunu yazmağa başlayıb. Ermənilərin özləri də açıqlamalar verirlər ki, Fransa və başqa ölkələrdən gəlib Qarabağda vuruşurlar. Təəssüflər olsun ki, bu böhtanı bizə yönəl-

tməyə çalışırlar. Ancaq bugünə kimi ortaya bizim muzdlulardan istifadə etdiyimizə dair heç bir fakt ortaya qoya bilməyiblər. Yalnız Paşinyan deyir ki, guya onlara qarşı Türkiyə vuruşur. Amma cəbhə xəttində bir nəfər də olmayan türkiyə vətəndaşı yoxdur. Bəzi ölkələr də ona qoşulub iddia edirlər ki, guya bizdə Suriyadan gətirilən muzdlular var. Ortada yalnız Ermənistanın film çəkilişinə bənzər quraşdırılmış səhnələri var. Hətta nüfuzlu media qurumları da bu məlumatları təsdiqləmir. Biz işimizi belə davam etdirə bilsək, bütün dünya doğrunu görəcek. Kimlərsə inanmaq istəməyəcək, bundan narahat olmağa da dəyməz".

Müsahibimizin sözlərinə görə, Rusiya ilə bağlı təqdim olunan ciddi dəlillər mütləq mənada həmin ölkənin rəsmi qurumları tərəfindən araşdırılmalıdır.

Məhəmmədli QƏRİBLİ

Erməni terror təşkilatları, xüsusən də qanıçən ASALA bütün Avropaya, eləcə də dünyanın digər qitələrinə xərçəng kimi yayılıb. ASALA-nın əsas işi Ermənistanın işğalçılıq mövqeyini kəskin tənqid edən, Azərbaycanın ədalətli mübarizəsinə dəstək verən ictimai-siyasi xadimləri, fikir adamlarını, media qurumlarını və onların əməkdaşlarını təhdid altında saxlamaq, onlara hədə-qorxu gəlmək, ölümlə hədələməkdir.

sanı tam olaraq ələ alıb və burada istədikləri terror hərəkətlərini hər an icra edə bilərlər. Necə ki, indiyə qədər ediblər.

"Resurs" Analitik İnformasiya Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Rasim Quliyevin fikrincə, dünyanın hansı ölkə-

ona açıq-gizlin təhdidlər edilir, ASALA terror təşkilatı ilə hədələnilir, ona təzyiqlər göstərilir, bu həmin ölkədə erməni terror şəbəkəsinin böyük təhlükəsindən xəbər verir. Görün, bu ölkədə erməni terror şəbəkəsi nə qədər sıx şəkildə oturub ki,

Vüqar Rəhimzadə: "İşğalçı Ermənistanın demokratik prinsiplərə və media azadlığına təhdid siyasəti cəzasız qalmamalıdır"

"Söz və mətbuat azadlığı demokratik dünya üçün bir dəyərdir. Bu dəyərlərin qorunması üçün dünyanın aparıcı dövlətləri, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar, qeyri-hökumət təşkilatları müxtəlif səviyyələrdə tədbirlər görürlər. Lakin hansısa səbəbdən bəzi hallarda bu dəyərlərin qorunmasına əhəmiyyət verilmir.

Xüsusilə də Ermənistan kimi faşist ideologiyasına xidmət edən terrorçu dövlətin söz və mətbuat azadlığına qarşı fiziki məhvetmə hədələrinə susqunluqla yanaşılır. Ermənistan və onun dəstəklədiyi ASALA erməni terror təşkilatı informasiya müharibəsi müstəvisində ən iyrənc, qeyri-siyasi və qeyri-insaniformalarda addımlar atmaqdadırlar".

Bu fikirləri Yeni Azərbaycan Partiyası Siyasi Şurasının üzvü, "İki sahil" qəzetinin baş redaktoru, siyasi elmlər doktoru Vüqar Rəhimzadə KİV-ə açıqlamasında söyləyib.

Vüqar Rəhimzadə bildirib ki, bu gün sivil dünyanın başağrısına çevrilmiş Ermənistan terrorçu mahiyyətinə uyğun olaraq Azərbaycana qarşı təcavüzkar siyasətinin bütün həqiqətlərini beynəlxalq aləmdən gizlətmək üçün hər cür alçaq və iyrənc yola əl atır: "Son həftələrdə erməni lobbisinin vədiasporunun təşkilatçılığı ilə Fransada "TF1" televiziyasının müxbirinə və Amerikada "Nyu-York Tayms" qəzetinin əməkdaşına qarşı təhdid, təzyiq və təqiblər amansız xarakter alıb. Səbəb isə odur ki, ABŞ və Fransanın sözügedən media qurumları ermənilərin törətdikləri cinayətlərə obyektiv və ədalətli mövqə sərgiləyiblər. Görünür, radikal erməni terror qruplaşmaları, əslində isə işğalçı Ermənistan dövləti həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə açıqlanmasında maraqlı deyil. Bununla da Ermənistan sübut edir ki, heç bir beynəlxalq hüquq və media azadlığı normalarına hörmət etmir və o, öz faşist mahiyyəti ilə bütün ölkələr üçün təhlükə mənbəyinə çevrilməkdədir. Bu səbəbdən də faşist və işğalçı Ermənistanın demokratik prinsiplərə və media azadlığına təzyiq və təhdidsiyasəti yolverilməzdir və hesab edirəm ki, onun özbaşınalığı cəzasız qalmamalıdır".

Baş redaktor diqqətə çatdırıb ki, bütün dünya ölkələrinə demokratiya "dərsi" keçməyə çalışan Fransa və ABŞ hansı səbəbdən onların media qurumlarını, jurnalistlərini, siyasətçilərini təhdid edən erməni terror qruplaşmalarının, lobbisinin, diasportəşkilatlarının bu cinayətkar addımlarına susurlar? Söz və media azadlığını qorumağı özlərinin həyat amalı hesab edən beynəlxalq təşkilatlar, QHT-lər niyə tədbirsiz qalıblar? Ermənistanın, erməni lobbisinin medianı, söz azadlığını boğmaq əməllərinə nə üçün münasibət bildirilmir?

Vüqar Rəhimzadə əlavə edib ki, Ermənistanın insan haqları, demokratiya və azad media prinsiplərini təhdid edən addımlarının cəzasız qalması hər kəsi düşündürməlidir. Bu gün öz gözlərində tiri görməyənlərin başqalarının gözündə tük axtarmaları nə dərəcədə ədalətli sayıla bilər? Düşünürəm ki, Fransa və ABŞ-ın media nümayəndələrinin təhdid edilməsinə görə Ermənistanla qarşı tədbirlər görməmələri bu dövlətlərin siyasətinin əsl mahiyyətini ortaya qoyur.

Ermənistan terrorçuların orduya cəlb olunmasını qanuniləşdirdi

Ermənistanda terrorçuların orduya cəlb olunması üçün qanun qəbul edilib. "Trend"-in erməni KİV-inə istinadən məlumatına görə, Ermənistan parlamentində könüllü dəstələrin komandanlığına yaradılması haqqında qanun ikinci və yekun oxunuşda qəbul edilib.

Bununla da Ermənistan hakimiyyəti muzdluları "könüllü dəstələr" adı altında formalaşdırıldığını qanuni formada etiraf edib. Parlamentin qəbul etdiyi sənədlə isə buna hüquqi don geyindirilib.

Bu həm də Ermənistan ordusunda xidmət edən və ya edəcək terrorçuların fəaliyyətinə hüquqi baza yaradılmasına imkan verir.

Fransa parlamentinin deputat qrup rəhbəri erməni mafiyasının ölüm hədəfində - Prezident Əliyevin "Fiqaro"ya müsahibəsini obyektiv şərh etmişdi...

Rasim Quliyev: "Fransalı deputatın da erməni terror təşkilatı ASALA ilə təhdid edilməsi..."

Bu gün ASALA-nın ciddi təhdid altında saxladığı ölkələrdən biri Fransadır. Bilirik ki, bir müddət əvvəl ASALA üzvü olan terrorçular Dağlıq Qarabağdan obyektiv reportaj hazırlayan Fransanın TF1 telekanalının jurnalisti Liseron Buduluna qarşı hədələyici addımlar atıb, ona qarşı terror edəcəklərini bildirdilər. TF1 kanalının əməkdaşının ardınca isə ASALA Fransa Milli Assambleyasının deputatı, Fransa-Azərbaycan dostluq qrupunun vitse-prezidenti Jerom Lamberi hədəfə alıb. Bu barədə Oxu.az-a Jerom Lamberi özü məlumat verib və bildirib ki, onu ASALA ilə hədələyiblər. "Təxminən 10 gün bundan əvvəl Fransanın "Fiqaro" qəzeti Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Azərbaycanla Ermənistan arasındakı Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında müsahibəsini dərc etmişdi. Mən də, öz növbədə, həmin məqaləni öz şərhlərimi bildirərək "Facebook" səhifəmdə paylaşmışdım və bildirmişdim ki, Fransanın mövqeyi beynəlxalq hüququ və BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələrini qəti şəkildə dəstəkləməkdən ibarətdir".

O, ölkə başçısı İlham Əliyevin müsahibəsini özünə məxsus "Facebook" səhifəsində dərc etdiyi üçün təzyiqlərlə üzləşib. 63 yaşlı fransız millət vəkili Fransa hökumətinin mövqeyini əks etdirən fikirlər ortaya qoysa da, ölüm təhdidi ilə qarşılaşdığını bildirib: "Qeyd etmişdim ki, İlham Əliyevin müsahibəsi azərbaycanlıların nöqtəyi-nəzərini və hazırkı vəziyyətlə bağlı ən ideal fikri öyrənməyə imkan verir. Əlimizdə erməni tərəfindən də gələn bir sıra informasiyalar mövcuddur. "Facebook" üzərindən yazdığım bu mesaj bir çoxunu, xüsusilə erməni əsilli fransızları qıcıqlandırır və onlar mənə təhqir və təhdid dolu mesajlar göndərərək, mənə ASALA kimi terror təşkilatları ilə hədələyiblər.

Mən bütün bu təhdidlərə cavabımı verib, parlamentdəki missiyamı yerinə yetirməyə və ölkəmin məsələ ilə bağlı mövqeyini müdafiə etməyə davam etdim. Ölkə-

"Bu həm də onun göstəricisidir ki, Fransa kimi Avropanın mərkəzi dövlətində erməni terror təşkilatları açıq şəkildə fəaliyyət göstərə bilirlər"

min mövqeyi Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın 30 ildir işğal altında olan torpaqlarından çıxarılmasını tələb edən qətnamələri dəstəkləməkdir. Ölkəmin mövqeyi dəyişməzdir və mən bunu dəstəkləyirəm. Bu təhdidlər bizim mövqeyimizi dəyişməyəcək. Eyni zamanda, bu təhdidlər göstərir ki, bəzi ekstremist ermənilər sülh, ədalət və BMT TŞ qətnamələrinin icra olunması tərəfdarı deyillər".

Jerom Lamberi onu da bildirib ki, Fransanın TF1 telekanalının jurnalisti Liseron Budulun da Azərbaycanla bağlı reportajına görə təzyiqlə üzləşdiyini xatırladı: "Mən, həmçinin, TF1 kanalının jurnalistinin Azərbaycan ərazisindən hazırladığı reportajın milliyətçi ermənilər tərəfindən necə kəskin şəkildə tənqid olunduğunu da gördüm. Həmin jurnalist də təhdidlər alıb və TF1 kanalına da Ermənistanı dəstəkləyən fanatik milliyətçilər tərəfindən etiraz olunub. Sözügedən vəziyyət dözülməzdir. Fransa kimi mətbuat və söz azadlığının qorunduğu bir ölkədə belə təhdidlər qəti şəkildə qınamalıdır".

J.Lamberinin də açıq şəkildə hədələnməsi onu göstərir ki, ASALA və digər erməni terror təşkilatları Fran-

sa lərinə ki, erməni lobbisi güclüdür, orada erməni terror təşkilatları da hər zaman aktivdirlər: "Dünyanın elə ölkələri var ki, orada ermənilərin sayı çoxdur və onlar həmin cəmiyyətlərdə dərin köklər salıblar. O ölkələrdə erməni terror təşkilatları aktiv fəaliyyət göstərir və zaman-zaman həmin ölkələrin dövlət, hökumət rəhbərlərini, deputatlarını, media qurumlarını təsir və təzyiq altında saxlayırlar. Belə demək mümkünsə, ASALA və digər erməni terror təşkilatları həmişə bu ölkələrdə terror edə bilərlər. Fransalı deputatın da erməni terror təşkilatı ASALA ilə təhdid edilməsi Fransada erməni terror təşkilatlarının artıq oturub, şaxələnməsi ilə bağlıdır. Bu, terror təşkilatlarının həmin ölkədə gücünün göstəricisidir. Digər tərəfdən də bu həm də onun göstəricisidir ki, Fransa kimi Avropanın mərkəzi dövlətində erməni terror təşkilatları açıq şəkildə fəaliyyət göstərə bilirlər və bu ölkə erməni terror şəbəkəsinin əlində aciz qalıb. Deputat sıradan bir adam deyil, o, rəsmi şəxsdir. Rəsmi şəxs olan deputat özü açıq şəkildə etiraf edirsə ki, Azərbaycan Prezidentinin "Fiqaro"ya müsahibəsini obyektiv şəkildə şərh etdiyinə görə

terrorçular heç nədən çəkinmədən deputata hədə-qorxu gəlir, onu terrorla hədələyirlər. Bu, Avropanın qədim mədəniyyət mərkəzlərindən biri olan Fransada erməni terror şəbəkəsinin nə qədər gücləndiyini və dövlət adamlarını, deputatları belə hədəfə almaqdan çəkinmədiyini göstəricisidir. Bu həm də həmin ölkədə mövcud olan demokratiyanın inkişafına mənfi təsir edən terror təşkilatlarının mövcudluğunun təsdiqidir. Yeni bu, Fransanın dövlət qurumlarına erməni terror təşkilatlarının hər zaman təsir və müdaxilə edə bilmək imkanında olmasının əyani göstəricisi kimi qeyd edilə bilər".

R.Quliyevin sözlərinə görə, Fransa dövlətinin Azərbaycana və Türkiyəyə məlum münasibətinin kökündə erməni terror təşkilatlarının təsiri az deyil. Ekspert hesab edir ki, bu ölkə Azərbaycana və Türkiyəyə qarşı obyektiv mövqə tutmaq istəyirsə, həmin vaxt erməni terror təşkilatlarının terror hədə-qorxusu, təhdidi ilə üzləşə bilər. "Çox təəssüflər olsun ki, bir çox halda Fransa dövlətinin və fransız xalqının milli dövlətçilik maraqları, mənafələri bir kənardadır, erməni terror şəbəkəsinin, erməni lobbisinin təsiri altında Fransanın dövlət qurumları fəaliyyət göstərməyə məcbur olurlar. Baş verənlər də bunun nümunələrindən biridir. Bu gün Fransanın rəsmi şəxsləri, deputatları ASALA-nın və digər erməni terror təşkilatlarının hədəfində olduqlarını gizlətmirlərsə, bunu açıq etiraf edirlərsə, biz də Fransanın ATƏT-in Minsk Qrupunda həmsədr kimi fəaliyyətini gələcəkdə nəzərə almalıyıq. Açıq görsənir ki, Fransanın dövlət qurumlarına, parlamentinə, ayrı-ayrı rəsmi şəxslərinə erməni terror şəbəkəsinin təsiri böyükdür. Terror təşkilatlarının onlara təsir imkanları o qədər böyükdür ki, terrorçular onları açıq şəkildə təhdid edirlər" - deyər R.Quliyev vurğuladı.

İradə SARIYEVA

Paşinyan "Əl-Cəzirə" kanalına müsahibəsində bildirib ki, "Qarabağ Ermənistan ərazisi deyil". Müxbirin tutarlı sualları qarşısında aciz durma düşən Paşinyan, nəhayət ki, "Qarabağ Ermənistanıdır, nöqtə" fikrinin tam əksini söyləyərək, Qarabağın Ermənistan ərazisi olmadığını etiraf edib.

"Əl-Cəzirə" müxbirinin "Qarabağı niyə tanıdırsınız" sualına isə o, birbaşa cavab verə bilməyib. Sadəcə, "başqaları tanırsın, sonra biz tanıyıq" deyib. Halbuki, bir həftə əvvəl Azərbaycan Prezidenti ona tam açıq mətnlə "qorxmursunuzsa Qarabağı tanıyın" deyə mesaj vermişdi. Prezident İlham Əliyev Rusiyanın "İnterfaks" agentliyinə müsahibəsində Ermənistanın yeni şantaj üsullarından da-

nışdı. Bildirdi ki, onlar öz-ləri Dağlıq Qarabağın müstəqilliyini tanımadığı halda, istəyirlər ki, başqa ölkələr bunu etsinlər: "Vəziyyət kəskinləşəcəyi halda onların Dağlıq Qarabağın müstəqilliyini tanıya-acaqları barədə daimi şantaj və hədələri yenə də küy-kələk oldu. Hərbi qarşıdurma bir aydan çoxdur ki, davam edir. Bəs nə üçün onlar indiyə qədər Dağlıq Qarabağın müstəqilliyini tanımayıblar? Bu-

Hətta İlham Əliyev desə də, Paşinyanın qondarma "DQR"-i tanımağa cəsarəti çatmadı...

Elşən Mustafayev: "Artıq Paşinyan anlayır ki, belə şantaj vasitələri keçərli deyil"

nu etmək çox asandır. Qoy bəyan etsinlər ki, onu tanıyırlar".

Paşinyan Dağlıq Qarabağın müstəqilliyini tanımağa niyə cəsarət etmir?

Politoloq Elşən Mustafayev "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında bununla bağlı maraqlı faktlar səsləndirdi. Onun sözlərinə görə, hazırkı mərhələdə bunu etmək Paşinyana nəşə verən deyil: "Dərk edir ki, vəziyyəti bu həddə onun sərəsəm açıqlama və davranışları gətirib çıxardı. Paşinyan Qarabağı tanıya-acaqları ilə bağlı blef edir. Bununla şantaj edib, Azərbaycandan daha çox imtiyaz əldə etmək istəyir-

di. Bunu qabaq etsəydi, Azərbaycanın əlinə hərbi əməliyyatlara başlamaq üçün şans keçərdi. Vəziyyətin gərginləşəcəyi onları bu addımdan çəkin-dirirdi. Azərbaycan artıq öz müharibəsini başlayıb. Bütün beynəlxalq hüquqlara istinad edərək, biz ərazimizi uğurla işğalçı-lardan təmizləyirik. Bundan sonra bizim üçün Dağlıq Qarabağın Ermənistan tə-rəfindən tanınmasının heç bir əhəmiyyəti yoxdur. Bu səbəbdən də, Azərbaycan Prezidenti açıq şəkildə "buyursunlar, tanışınlar" mesajını verir. Azər-baycan artıq situasiyanı dəyişib. Həm ətraf rayon-

lar, həm də Dağlıq Qarabağın daxilində xeyli əra-zini nəzarətə götürüb. Ya-ranmış situasiyada Ermə-nistan belə bir addım atar-sa, bu, daha bir sərəsəm addım kimi dəyərləndirilər və Paşinyanın "başında çatlayar". Dünyada heç bir normal ölkə bu addımı atmayacaq ki, Paşinyan ondan sonra dediyini et-sin. Bunu bildiyi üçün elə açıqlama verir. Çünki İl-ham Əliyev birmənalı şəkildə deyib ki, bunu edəcək ölkə ilə bütün dip-lomatik münasibətləri kə-səcəyik. Heç bir ölkə buna gedən deyil. Artıq Azər-baycan ortaya gücünü qoyaraq reallıqları dəyişib.

Hətta özünə havadar say-dığı ölkələr belə, indi Er-mənistana birtərəfli dəst-ək vermir. Rusiya, İran ki-mi ölkələr faktiki olaraq neytrallıq nümayiş etdirir-lər. Belə olan təqdirdə kim gedib hansısa qon-darma qurumun müstəqil-liyini tanıyacaq? Azər-baycan ərazi bütövlüyünü tam təmin etmək üzrədir. Bu əməliyyat başa çat-an sonra, Ermənistan istə-yir 10 dəfə Qarabağın müstəqilliyini tanısin. Artıq Paşinyan anlayır ki, belə şantaj vasitələri keçərli deyil".

Müsahibimiz sonda onu da bildirdi ki, Dağlıq Qarabağ heç vaxt müstə-qil olmayıb və ola da bil-məz.

Məhəmmədli QƏRİBLİ

Azərbaycan Ordusu işğal olunmuş əraziləri-mizin azad edilməsi uğrunda müzəffər yürüşünü inamla davam etdirir. Hər gün işğ-alıdan azad edilmiş ünvanların sırasına yeniləri əlavə olunur. Hər ötən gün tariximizə qələbə günü kimi həkk edilir. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli ordumuz torpaqlarımızın işğ-alıdan tam azad olunmasının elan ediləcəyi tarixi sürətlə yaxınlaşdırır.

"Vətən savaşından sonra Azərbaycan Ordusunun reytingi daha da yüksələcək"

Azərbaycan Ordusu-nun Dağlıq Qarabağda apardığı işğaldan azadet-mə əməliyyatları hegemon dövlətlərin də diqqətini çə-kib. Belə ki, ABŞ rəhbərliyi ordumuzun apardığı döyüşləri diqqətlə izləyir, Ermənistanın müdafiə qüvvələrinin necə darma-dağın edilməsinin şahidi olur. Bunun nəticəsidir ki, amerikalı yüksəkçinli hərbcilər Azərbaycan Or-dusunun uğurlu əməliyyat-larından sonra hərbi doktri-naya yenidən baxılacağını

bəyan edirlər.

Dünyada müharibə tari-xində yeni yol və uğur for-mulu ortaya qoyan Azər-baycan Ordusu az itki ver-məklə düşməne milyardlar-la dollar dəyərində ziyan vurur, onun minlərlə hərbcisini məhv edir, işğal edilmiş əraziləri geri alır. Bütün bunlar Azərbaycanın uzun illər hərbcilərinə keç-diği yüksək hazırlıq, aldığı yüksək təlim, aldığı müasir silahlar və siyasi iradəsi sayəsində baş tutur.

Azərbaycan Ordusu

Son tarixi qələbələrədən sonra Azərbaycan Ordusu dünyanın ən güclü orduları sırasında önəmli yerini bir daha təsdiqlədi

Musa Quliyev: "Ordu quruculuğu sahəsində əldə edilən uğurların sayı sonsuzdur"

müasir silah-sursat, döyüş texnikası, onların keyfiyyəti, şəxsi heyətin sayı və döyüş əzmi baxımından düşmən ordusunu dəfələrlə qabaqlayıb və ordumuz dünyanın aparıcı 50 ordusu sırasında.

Qeyd edək ki, bir neçə ay öncə rusiyalı jurnalist və hərbi ekspert, "Milli müdafiə" jurnalının baş redaktoru İqor Korotçenko xarici mediaya açıqlamasında son illər Azərbaycan Ordusunun döyüş potensialını xeyli gücləndirdiyini və arsenalını ən yeni silah növləri ilə zənginləşdirdiyini, hazırda isə Azərbaycan Ordusu-nun postsovet məkanında ən yaxşılarından biri olduğunu etiraf etmişdi.

Millət vəkili Musa Quliyev bildirdi ki, ordu qurucu-luğu sahəsində əldə edilən uğurların sayı sonsuzdur: "Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordu-su müasir, güclü bir orduya çevrilib. Bu gün Azər-baycan Ordusu dünyanın

50 ən güclü orduları sırası-na yüksəlib. Vətən sava-şından sonra Azərbaycan Ordusunun reytingi daha da yüksələcək. Azərbaycan-nın qüdrətli dövlət olması

ölkə Prezidentinin idarəçə-lik məharəti və böyük diplo-matik bacarığı ilə səciyyə-lənib".

Həmsöhbətimiz onu da əlavə etdi ki, Azərbaycan-

da müasir, modern dövlət quruculuğunda mühüm uğurlar əldə edilib: "İqtisadiyyatımız sürətlə inkişaf etdi. Pandemiya olmasına baxmayaraq, Azərbaycan-da ümumdaxili məhsulun artım sürəti normal sə-viyyədədir".

Günəl CƏLİLOVA

Ermənilərin "qədim tarixlərinə" aid etdikləri xəritədə Mingəçevir SES?

Ermənistan mətbuatı və sosial şəbəkələri növbəti dəfə özlərini gülünc vəziyyətə salıb.

"Trend"-in məlumatına görə, son günlər erməni mətbuatı və sosial şəbəkələrində saxta "qədim Ermənistan krallığı" xəritəsinin fotoları yayılmaqdadır. Sözgedən xəritədə Mingəçevir Su Elektrik Stansiyası (SES) da yer alıb. Qonşu dövlət xəritənin qədim olduğunu iddia etsə də, SES-in 1950-ci ildə yarandığını unudublar.

Azərbaycanın ən mühüm enerji obyektlərindən biri olan Mingəçevir SES hə-lə 1950-ci illərdə Kür çayı

üzərində inşa olunub. Həmin yerdə sahəsi 600 kv.km-dən çox olan elektrik stansiyası-da enerji istehsalını təmin edən su anbarı yaradılıb. O təkcə Azərbaycanı elektrik enerjisi ilə təmin etmir, həm də Rusiya, Gürcüstan, İran və Türkiyəyə enerji ixrac et-

məyə imkan verir.

Maraqlıdır, 70 illik SES necə qədim abidəyə çeviril-rək "qədim erməni xəritə-si"ndə yer alıb?

Bu, ermənilərin iddiaları-nın ən azı "qədim erməni krallığı" xülyası qədər absurd və gülünc olduğunu göstərir.

Prezident İlham Əliyev Türkdillli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının Baş katibi Bağdad Amreyevin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edərkən deyib ki, münaqişənin hərbi həlli siyasi müstəviyə keçməlidir və biz buna hazırıq: "Mən dəfələrlə demişəm və bu mənim mövqeyimdir, əgər Ermənistan, misal üçün, bu gün atəşi dayandırsa və danışıqlar masası arxasında konstruktiv mövqe nümayiş etdirsə, qalan torpaqlarımızdan qoşunların çıxarılması ilə bağlı üzərinə konkret öhdəlik götürsə, biz dayanmağa hazırıq".

İlham Əliyev Paşinyanın Putinə yazdığı məktubdan da bəhs edib:

"Ermənistan baş naziri Rusiya prezidentinə məktub göndərir və hərbi yardım istəyir. Bu tamamilə qəbul edilməzdir. Buna heç bir əsas yoxdur. Biz öz torpaqlarımızda düşməni əzirik, vururuq və torpaqlarımızdan çıxarıq. Biz Ermənistanı hər hansı bir təcavüz etməmişik. Bu, birincisi. İkincisi, Rusiya Minsk Qrupunun həmsədr ölkəsidir, bütün həmsədr kimi neytral mövqedə olmalıdır və həmsədrlərin əslində ATƏT tərəfindən onlara verilmiş mandatı bunu tələb edir. Paşinyanın bu məktubu göndərməsi onun əslində etirafıdır. Etiraf edib ki, Ermənistan məğlub olub. Hesab edirəm ki, bu etiraf Ermənistan cəmiyyətində də ciddi təhlil olunmalıdır və Ermənistan rəhbərliyinə ciddi təzyiq edilməlidir ki, bu müharibə dayandırılсын, işğalçılar bizim torpaqlarımızdan çıxsın və bölgədə sülh təmin edilsin".

Göründüyü kimi, ölkə başçısı erməni xalqına lazım olan tövsiyəni verib. Məktubla bağlı İlham Əliyevin qeyd etdiyi məqamlardan erməni cəmiyyəti hansı nəticəni çıxarmalıdır?

Politoloq Yeganə Hacıyeva "Bakı-Xəbər"ə

açıqlamasında bildirdi ki, Ermənistan baş naziri Nikol Paşinyan Rusiya prezidenti Vladimir Putinə məktub yazaraq Ermənistan ərazisinin təhlükəsizliyinin təmin olunmasına kömək barədə yardım istəyir və bu məqsədlə də məsləhətləşmələr aparılması xahişini edir: "Paşinyanın Rusiya prezidenti Putinə yazdığı məktubun bir adı var - məğlub baş nazirin sərəşm xülyalarla dolu ələcsiz yalvarışı".

İki hissədən ibarət olan məktub erməni və Rusiya dövlətlərinin "uzaq əsrlərə" dayanan dostluq əlaqəsi, Rusiya dövlətinin müharibə tarixindəki nailiyyətlərdə erməni xalqının xidmətləri, Birinci və İkinci Dünya müharibələrində erməni hərbiçilərinin Rusiyanın maraqlarına "təmənnasız xidməti" və s. kimi sərəşm erməni təbliğatının elementləri ilə zəngindir.

Məktub həm də ermənilərin uydurduğu I Pyotrun erməni xalqının müdafiəsi haqqında Rusiya dövlətinə "saxta vəsiyyəti" tutmuş, 29 avqust 1997-ci ildə Ermənistan və Rusiya arasında dostluq, əməkdaşlıq və qarşılıqlı yardım müqaviləsinin xatırlanması haqqında sərəşm qeydlərlə doludur.

Ardınca isə erməni baş

İlham Əliyev Paşinyanın Putinə məktubu ilə bağlı erməni xalqına ən real tövsiyəni verdi - nəticə çıxarsalar...

Yeganə Hacıyeva: "Ermənistan cəmiyyəti, məhz bu məktubu əsas tutaraq, Paşinyandan müharibəni dayandırmağı tələb etməlidir"

naziri dünyada fəvqəlgüc kimi tanınan ölkənin - Rusiyanın dünyada ən məlumatlı şəxslərdən biri olan prezidentinə onların sərhədində yerləşən bir bölgə ilə bağlı erməni təbliğatının Avropadakı dezinformasiya elementləri ilə dolu bir psevdoreallığı izah etməyə çalışır. Məktubda "Dağlıq Qarabağdakı müharibəni

Türkiyənin regionda öz nüfuzunu möhkəmləndirmək üçün başlaması, türklərin gətirdiyi müzdluların döyüşdüyü" və s. kimi sərəşmləmələr də yer alır. Paşinyan Ermənistanın Azərbaycan Ordusu qarşısında tab gətirmədiyini xüsusi qeyd edir, Rusiyanın müdafiəli olmayacağı halda Azərbaycanın Dağlıq

Qarabağı tam azad edəcəyinə saatlar qaldığını xatırladır. Nikol Paşinyan bununla Qarabağdakı mövcud müharibəni bir daha təhrif edərək, Putinə Rusiya Federasiyasının cənub sərhədlərinə "terrorçuların" nüfuz etməsini izah etməyə çalışır".

Ekspertin sözlərinə görə, Paşinyan Rusiya prezidenti

dentini, həm də, hərbi əməliyyatların Ermənistan ərazisinə keçə biləcəyi haqqında sərəşmləmələrlə Qarabağdakı müharibəyə KTMT çərçivəsində cavab verməyin zəruriliyinə inandırmağa çalışır: "Bunun önənməsi məqsədlə isə, ən optimal variant kimi, Dağlıq Qarabağı Rusiya sülhməramlılarının yeridilməsi üçün danışıqlara hazır olduğunu bildirir. İlham Əliyev məktubun daha sadə formada izahını erməni cəmiyyətinə çatdırıb. İzah edib ki, erməni xalqı məğlub olan Paşinyanın onların hissləri ilə oynamasına imkan verməməlidir. Erməni xalqı öz övladlarının niyə mənasız yerə öldürüldüyünün hesabını Paşinyandan tələb etməlidir. Bu məktubdan bir daha görünür ki, Paşinyan, nəyin bahasına olursa-olsun, xilas olmağa çalışır. Ancaq Rusiya Azərbaycan daxilində baş verən proseslərə qarışmayacağını bildirir".

Sonda ekspert bildirdi ki, Ermənistan cəmiyyəti, məhz bu məktubu əsas tutaraq, Paşinyandan müharibəni dayandırmağı tələb etməlidir.

Məhəmmədəli QƏRİBLİ

Ordumuzun cəbhədə qazandığı uğurlar artıqca, Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyanın ziddiyyətli fikirləri azalmağa bilmir. Əksinə, daha da artır. Bir-birilə ziddiyyət təşkil edən fikirlərlə çıxış edir. Çox vaxt heç özü də bilmir ki, nə danışır. Belə məlum olur ki, Paşinyan həqiqətən də başını itirib.

"Tarixən məsələnin kökündə ermənilərin ərazi iddiaları dayanıb"

Məlum olduğu kimi, hərbi əməliyyatlar başlayandan Paşinyan bir sıra xarici telekanallara müsahibələr verir. Hər zaman olduğu kimi, verdiyi müsahibələrdə Azərbaycanın ünvanına böhtanlar səslən-

dirir, həqiqətə uyğun olmayan fikirlərlə çıxış edir. Bununla belə, bəzən ele ziddiyyətli və anlaşılmaz iddialarla çıxış edir ki, bunu heç cür anlamaq olmur. Bu baxımdan Paşinyanın "Əl-Cəzirə" kanalına verdiyi

Paşinyan Qarabağa dair ərazi iddialarından geri çəkildi? - Baş nazirdən növbəti "baş-ayaq" bəyanat...

Seyid Camal Əzimbəyli: "Nikol bu cür ziddiyyətli açıqlamalar verməklə beynəlxalq ictimaiyyəti aldatmaq istəyir"

müsahibədə toxunduğu məqamlar diqqəti cəlb edir. Belə ki, Paşinyan "Əl-Cəzirə" telekanalına müsahibəsində deyib ki, bizim Qarabağa münasibətimiz ərazi münasibəti deyil, insanlara olan münasibətdir. Maraqlıdır, onun bu fikri nə deməkdir? Əgər ermənilərə torpaq yox, oradakı insanların təhlükəsizliyi lazımdırsa, bunun müxtəlif həll yolları var. Məsələn, həll yolu olaraq sayı heç 100 min nəfər də olmayan Qarabağ ermənilərini Ermənistanı apara bilər. Zətən, Ermənistan əhalinin sayı artmır. Bu minvalla demo-

qrafik vəziyyəti qaydasına sala bilərlər. İkinci həll variantı onların təhlükəsizliyinə qərantıya verən Azərbaycanla razılaşmaqdan keçir. Bunu da Azərbaycan dəfələrlə bəyan edib. Yəni etnik ermənilərin Dağlıq Qarabağda təhlükəsiz yaşamaqları ilə bağlı heç bir problem yoxdur. Azərbaycan qanunlarını qəbul edərsə, buyurub yaşaya bilərlər.

Belə görünür ki, Paşinyan çox ziddiyyətli danışmaqla yanaşı, həm də nə danışdığını bilməyən kimi görünsün. O baxımdan bunu ekspertlər necə dəy-

ərləndirirlər?

Məsələyə münasibət bildiren şərqşünas Seyid Camal Əzimbəyli buna fərqli prizmadan yanaşdı: "Deməzdim ki, Paşinyan nə danışdığını bilmir. O, sadəcə, erməni hiləgərliyinə xas olan tərzdə əsl niyyətini gizlətmək istəyir. Yeni ermənilərin məkrli niyyətini. Dünyaya göstərsinlər ki, guya münaqişə ermənilərin ərazi iddiaları ilə bağlı deyil. Hansı ki, tarixən məsələnin kökündə ermənilərin ərazi iddiaları dayanıb. Beləcə, onlar yoxdan Ermənistan yaradaraq torpaqlarımızı qamarlayıblar. Pa-

şinyan hamıdan yaxşı bilir ki, sovet dönməndə ermənilər Azərbaycanda ən yüksək səviyyədə təmin olunublar. Keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətində olan yüksək yaşayış səviyyəsi, təminat Azərbaycanın heç bir bölgəsində olmayıb. Ermənilər Bakıda, Sumqayıtda və digər şəhərlərdə yaşayırdılar. Paşinyan, sadəcə, bu cür ziddiyyətli açıqlamalar verməklə beynəlxalq ictimaiyyəti aldatmaq istəyir. Guya Qarabağ ermənilərinin həyatı onun üçün önəmlidir, ərazilər yox".

Şərqşünasın fikrincə, bütün bunlar erməni hiyləsinin tərkib hissəsidir.

Vidadi ORDAHALLI

Trampın müşaviri ermənilərlə görüşdə Türkiyənin Qarabağa Suriya terrorçuları göndərdiyi barədə qərəzli bəyanat verdi - Qarabağda Skandinaviya sülhməramlıları?

Ramil Hüseynov: "...erməni lobbisinin səsinə almaqdan ötrü belə əsassız fikirlərlə çıxış edir"

"Sülhməramlılar məsələsinə gəldikdə isə, indi bu barədə danışmaq tezdir"

ABŞ Prezidentinin milli təhlükəsizlik məsələləri üzrə müşaviri Robert O'Brien Amerikanın erməni icmasının nümayəndələri ilə görüşüb. Sözügedən görüşdə müşavir bir sıra məsələlərə toxunub.

O iddia edib ki, Türkiyə Qarabağa Suriya terrorçularının göndərilməsini təşkil edir. Robert O'Brien deyib ki, Türkiyənin Qarabağa terrorçu göndərməsinə dair onların əlində faktlar var.

Bununla yanaşı, O'Brien qeyd edib ki, ABŞ Dağlıq Qarabağ münacişəsi zonasında Skandinaviya ölkələrindən olan sülhməramlıların yerləşdirilməsini təklif edir. Müşavir bunu belə əsaslandırır: "Atəşkəsə dair üç razılaşmaya əməl olunmayıb. Təəssüf ki, bu münacişəyə çoxmillətli sülhməramlı qüvvələri və ya müşahidəçiləri cəlb etmədən uzunmüddətli atəşkəs rejiminə nail olunaçağını təsəvvür etmək çətindir. Əlbəttə, istənilən sülhməramlı missiyaya Minsk Qrupu ölkələri, o cümlədən, ABŞ da daxil bu qrupun həmsədri olan ölkələr, habelə qonşu ölkələr daxil edilməməlidir. Türkiyənin istənilən vasitəçilik və ya sülhməramlı rolunu istər ABŞ, istərsə də Ermənistan üçün məqbul deyil. Biz hesab edirik ki, hər iki tərəf Skandinaviya sülhməramlıları ideyasını qəbul etməlidir. Biz regionda atəşkəs rejiminin saxlanması üçün sülhməramlı qüvvələrin təşkili məqsədilə Skandinaviya ölkələri ilə işləyirik. Çox mürəkkəb vəziyyətdir və tərəflərin müxtəlif müttəfiqləri var və buna görə də burada neytral müşahidəçilərin olması zəruridir. Məhz bu səbəbdən də biz hesab edirik ki, Danimarka, İsveç, Finlandiya və Norveçdən olan sülhməramlılar hər iki tərəfin tələblərinə cavab verərdi. Bu ölkələrin çox hazırlıqlı əsgərləri var".

Göründüyü kimi, müşavir realığa uyğun olmayan fikirlər səsləndirib. Xüsusən də onun guya Türkiyənin Qarabağa terrorçu göndərməsi barədə dediyi fikirlər tamamilə əsassızdır. Bütövlükdə, onun toxunduğu məqamları ekspertlər necə dəyərləndirirlər?

Məsələyə münasibət bildiren siyasi ekspert Ramil Hüseynovun sözlərinə görə, müşavirin Türkiyə ilə bağlı səsləndirdiyi fikirlər tamamilə qərəzlidir: "Robert O'Brienin indiki məqamda erməni icması ilə görüş zamanı belə qərəzli fikirlərlə çıxış etməsi təsadüfi deyil. Məsələ ondadır ki, o, seçki ilə əlaqədar erməni lobbisinin səsinə almaqdan ötrü belə əsassız fikirlərlə çıxış edir. Ancaq O'Brien nə qədər çalışsa da, erməni icması Trampa deyil, Co Baydenə stavka edir. Təəssüflər olsun ki, döyüş əməliyyatları başlayandan sonra əvvəl Fransa ilə Rusiya, indi də ABŞ belə əsas olmayan fikirlərlə çıxış edirlər. Ancaq indi qədər bir dəne fakt ortaya qoyulmayıb. ABŞ rəsmisinin NATO-da Türkiyə kimi vacib müttəfiqinə qarşı bu cür qərəzli açıqlamalarla çıxış etməsinin heç bir əsası yoxdur. Sülhməramlılar məsələsinə gəldikdə isə, indi bu barədə danışmaq tezdir. Ən azından ona görə ki, hərbi əməliyyatların aktiv fazası hələ bitməyib. Üstəlik, Ermənistan öz təcavüzkarlıq niyyətindən əl çəkmək istəmir. Ən başlıcası, işğalçı ölkəyə heç bir təzyiq yoxdur. Belə olan halda, sülhməramlılardan danışmaq hələ tezdir. Sülhməramlılar olarsa, Azərbaycan üçün ən məqbul variant onların tərkibində Türkiyə qüvvələrinin olmasıdır. Türkiyə olmazsa, o zaman tamamilə tərəfsiz ölkələr bu prosesdə iştirak etməlidirlər. Ancaq bəlkə elə oldu ki, Qarabağa sülhməramlı yerləşdirməyə heç ehtiyac olmadı".

Siyasi ekspertin fikrincə, sözügedən məsələdə əsas söz sahibi Azərbaycan olmalıdır.

Vidadi ORDAHALLI

Bildiyimiz kimi, Ermənistanda bu ölkənin Baş naziri Nikol Paşinyanın istefası tələbi genişlənir. Ermənistan vətəndaşları tələb edirlər ki, Paşinyanın rəhbərlik etdiyi hökumət istefa versin. Ermənistanda hakimiyyət dəyişikliyi tələb edən qüvvələrin sırası get-gedə genişlənir.

Ermənistanda hakimiyyət dəyişikliyi tələb edənlər 600 dollar cərimələnir - tarixdə görünməmiş antidemokratik norma...

Paşinyan hökuməti isə onun hakimiyyətinə qarşı günü-gündən böyüyən etiraz dalğasının qarşısının alınması üçün müxtəlif üsullara əl atır.

"Sputnik-Armeniya" portalının yaydığı məlumata görə, Ermənistanda hakimiyyət dəyişikliyi tələb edənlər 600 dollar cərimələnir. Sözügedən portal həttə artıq bu tələbi irəli sürənlər arasında 300 nəfərin cərimələndiyini yazır. Bu mətbu orqanın yazdığına görə, Ermənistan polisi söz azadlığının məhdudlaşdırılması ilə bağlı tətbiq olunan qadağanı pozduğuna görə 300-ə yaxın cərimə yazıb.

Portalın məlumatına görə, "söz azadlığının məhdudlaşdırılması" dedikdə hərbi vəziyyət dövründə hakimiyyətin dəyişdirilməsi, ordunun köməyiylə hərbi çevriliş və s. kimi çağırışlar nəzərdə tutulur: "İctimai Şüaranın sabiq başçısı Vazgen Manukyan bu günlərdə Paşinyanın hakimiyyətdən getməsi barədə səsləndirdiyi fikrə görə hansı cəzanı alıb" sualına isə hələ də rəsmi dairələr cavab verməyib".

Ermənistanda hakimiyyət dəyişikliyi tələb edənlərin 600 dollar məbləğində cərimələnməsi faktını şərh edən "Novoye vremya" qəzetinin baş redaktoru Şakir Ağayev bizə söhbətində bildirdi ki, Ermənistanda, ümumiyyətlə, heç zaman söz, fikir və etiqad azadlığı olmayıb. Ekspertin fikrincə, bu hadisə də onu göstərir ki, bu ölkədə azad söz demək istəyən adamlara qarşı ağır təzyiq formaları mövcuddur. Ermənistan vətəndaşlarının Paşinyan hökumətindən cana doydğunu deyən Ş.Ağayevin bildirdiyinə görə, Paşinyan iqtidarı bu antidemokratik üsuldan istifadə etməklə vətəndaşların gözünü qorxudur. "Ermənistan hökumətinin atdığı bu addım anormallıqdır. Bu, Paşinyan hökumətinin bütün mahiyyətini ortaya qoyur. Ermənistan həmişə dünyaya göstərmək istəyirdi ki, guya bunlarda "demokratiya, söz azadlığı, demokratik seçkilər var".

şinyanın hakimiyyəti müvəqqətidir və o, hakimiyyətinin ömrünü uzatmaq üçün müharibəni uzadır, sülh danışıqlarına gəlmir, işğalçı silahlı birləşmə-

ki, Paşinyan hökuməti hakimiyyət dəyişikliyi tələb edən insanlara hansı şəkildə müqavimət göstərməsindən, onlara qarşı maliyyə cərmələri tətbiq et-

Şakir Ağayev: "...bu ölkənin mahiyyəti, mövcudluğu, "demokratiya və söz azadlıqları" da yalanlardan, saxtakarlıqdan ibarətdir"

"...onun hakimiyyəti uzun sürməyəcək"

Paşinyanın göstərişi ilə hakimiyyət dəyişikliyi tələb edən insanlara qarşı 600 dollar cərimə kəsilməsi bir daha onu göstərir ki, bu ölkənin mahiyyəti, mövcudluğu, "demokratiya və söz azadlıqları" da yalanlardan, saxtakarlıqdan ibarətdir. Ermənistan yalan üzərində dövlətçilik qurub, ideologiyaları da yalan üzərindədir, eləcə də "söz azadlıqları və demokratiyaları" da yalan üstündə qurulan bir oyundur. Ermənistan iflic vəziyyətdədir, ordusu darmadağındır, əhali si dilənçi kökündədir. Paşinyan öz məğlubiyyətini boynuna almaq və töröküntü silahlı birləşmələrini bizim torpaqlardan çəkmək, erməni xalqını dirçəltmək üçün cəhdlər göstərmək əvəzinə, hələ də hakimiyyətdən yapışaraq çaballayır. O, hər cür təhqirlərə, hədələrə dözüb hakimiyyətinin ömrünü uzatmaq istəyir. Paşinyan bir şeyi unudur ki, artıq məğlub olub, onun hakimiyyəti tükəndən asılı vəziyyətdədir, xalq ondan imtina edir. Paşinyan onun istefasını tələb edən insanların üzərinə 600 deyil, 1000 dollar cərimə qoysa da, əhaliyə zor tətbiq etdirsə də, onun hakimiyyəti uzun sürməyəcək. Pa-

lərini bizim torpaqlardan çıxarmır. Çünki müharibə nə qədər uzansa, o, hakimiyyətdə qalmaq üçün bir o qədər müqavimət göstərməli olacaqdır".

Ş.Ağayev hesab edir

İradə SARIYEVA

Paşinyan özünə görə Ermənistanı qurban verməyə hazırdır

Sonuncu əsgərə qədər müharibə - Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan Dağlıq Qarabağ münacişəsinin həllinə yanaşmasını bu şüarla ifadə edir. "Trend"in məlumatına görə, bu barədə "Vestnik Kavkaza" nəşrinin məqaləsində deyilir.

Qeyd olunur ki, N.Paşinyanın Azərbaycanın hərbi üstünlüyü şəraitində bu cür müqavimət taktikasını başa düşmək çətindir. Yəqin ki, erməni nazir ABŞ-da lobbilər tərəfindən separatçılara dəstək əldə etmək üçün vaxt udmaq istəyir. Amma indi orada prezident seçkiləri kampaniyası həlledici mərhələsindədir, ona görə Yerevana ABŞ-dakı erməni diasporunda tammiqyaslı kömək gözləməyə dəyməz.

Bu gün N.Paşinyan seçim qarşısındadır: Qarabağın müddətsiz işğalı və ya işğalın bitirilməsi ilə bağlı danışıqlara başlamaq və bununla da insan ölümünün qarşısını almaq. Belə görünür ki, baş nazir birinci variantı seçir, çünki Qarabağ cəbhəsində hadisələrin dinamik inkişafı, siyasi liderlərin və klanların özünəməxsus eýforiyası qonşularla sülh məsələsinə arxa plana keçirib.

Amma bu yolla da Ermənistan rəhbərliyi Qarabağ böhranının Ermənistanın özündə kəskin sosial problemlərə səbəb olacaq şərait yaradır. Yaxın gələcəkdə dövlət strukturlarının yarana biləcək böhranı humanitar tənzümlə çevrilə bilər.

Nəticədə Yerevan beynəlxalq təcridə düşə bilər, çünki öz xalqını etno-ərazi mafioz strukturlara qurban verməklə Ermənistan rəhbərliyi həm yaxın tərəfdaşlarını, həm də çoxmilyonlu diaspor nümayəndələrini itirməklə qarşı-qarşıyadır.

Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan öz yalan açıqlamaları, saxta fikirləri ilə beynəlxalq aləmi çaşdırmağa çalışsa da, artıq onun yalanları işə yaramır. Son zamanlar verdiyi müsahibələrdə özünü dəfələrlə işfa edən Paşinyan "Əl-Cəzirə" kanalına müsahibəsində də yalan danışmağa cəhd göstərüb, lakin erməni Baş nazirin yalanının üstü ele efirdə müxbir tərəfindən açılıb.

"XIX əsrin ilk onilliklərində Rusiya hakimiyyəti nümayəndələri tərəfindən ermənilərin kütləvi yerləşdirilməsi nəticəsində..."

Paşinyan bu dəfə də gülünc vəziyyətə düşüb.

Paşinyan çoxmilyonluq ərəb auditoriyasına ağına gələn yalanları ixrac edərək iddia edib ki, guya

Qarabağda minillər boyu ermənilər yaşayıblar. İddia edib ki, burada V əsərə aid erməni mədəniyyət izləri var (?). Paşinyan hakimiyyətə gəldiyi gündən yalan danışmaqla, tarixi saxtalaşdırmaqla məşğul olur, bütün müsahibə və çıxışlarını yalan üzərində qurur. Ermənilərin Qarabağ torpağına köçürülməsi tarixi elə də uzaqda deyil. Bu baxımdan, minillər boyu ermənilərin Dağlıq Qarabağda yaşaması uydurmadan başqa bir şey deyil. Ermənilər bu torpaqlarda

1500 il deyil, cəmi 2 əsrdir yaşayırlar.

Tanınmış Qarabağşünas tarixçi-alim, tarix elmləri doktoru, professor Qabil Əliyev "Bakı-Xəbər"ə bildirdi ki, Paşinyanın təkrar etdiyi bu iddianın heç bir tarixi əsası yoxdur. Q.Əliyevin sözlərinə görə, ermənilərin minillər boyu Dağlıq Qarabağda yaşaması, burada hansısa mədəniyyət yaratması erməni uydurmasından başqa bir şey deyil. Müsahibimiz vurğuladı ki, ermənilərin Dağlıq Qarabağa köçürülməsini təsdiqləyən sayısız sənəd, mənbə var. "Ermənilər Qarabağın yerli əhalisi deyil, gəlməlidirlər. Ermənilər nəinki Qarabağa, ümumiyyətlə, Azər-

Çoxmilyonlu ərəb auditoriyasına Paşinyandan misilsiz yalan - hansı minillərdir ki, ermənilər Qarabağda yaşayırlar...

Qabil Əliyev: "Paşinyan tərəfindən ermənilərin "minillər boyu" Dağlıq Qarabağda yaşaması, burada onların "mədəniyyətinin izləri"nin olmasının iddia edilməsi heç bir tarixi faktı, həqiqəti əks etdirmir"

baycana, Cənubi Qafqaza çox sonralar köçürüldülər. Onların yeni eradan əvvəl, VII-VI əsrlərdən etibarən Van gölündən qərbə, Fərat çayının yuxarı axarı boyunca köçmələri və davamlı o bölgədə yaşamaları antik mənbələrdə əks olunub. İrəvan, Naxçıvan və Qarabağ bölgələrində isə çox qədim zamanlardan türk tayfaları yaşamaqda idilər. Yeni eranın ilk əsrlərində Qafqazda xristian dini yayılmağa başladığı zaman Qarabağda da ilk xristian abidələri yarandı. Yerli türk tayfalarına məxsus bu abidələri ermənilər XIX əsrin 20-30-cu illərində bu regiona kütləvi şəkildə köçürüldükdən sonra öz adlarına çıxmağa başladılar. Gəlmə yox, yerli olduqlarını, qədim zamanlardan bu regionda yaşadıklarını sübut etmək üçün həmin abidələrin üzərindəki yazıları, ornamentləri silib, ermənicə yazılar olan daş lövhələr yerləşdirdilər. 1828-ci ildə Türkmənçay sülh müqaviləsi bağlandıqdan sonra İran Qacarlar

dövlətindən və Osmanlı imperiyasından erməni əhalisinin Azərbaycanın Rusiya tərəfindən yeni işğal edilmiş şimal bölgələrinə, xüsusən imperiyanın sərhəddə boyu ərazilərinə - İrəvan, Naxçıvan və Qarabağa kütləvi köçürülməsinə başlandı. İlk növbədə, o zaman İranda olan erməni əsilli rus ordusunun polkovniki L.Lazarevin canfəşanlılığı ilə Təbriz, Marağa, Urmiya, Xoy və Səlməsdan 1 min erməni ailəsi (hər ailənin 5 nəfər hesab edildiyini nəzərə alsaq, 5 min nəfər) həmin il Qarabağa köçürüldü. Onlardan 750 ailə Bərdə ətrafında yerləşdirildi. Polkovnik L.Lazarev Qafqazdakı rus ordusunun baş komandanı general İ.Paskeviçə raportunda qeyd edirdi ki, Qarabağda ərzaq boldur və daha 3 min erməni ailəsini burada yerləşdirmək mümkündür. Bütövlükdə, 1828-1829-cu illərdə İrandan Şimali Azərbaycana 6976 erməni ailəsi köçürüldü ki, onlardan 2557 ailə Naxçıvan, 1395 ailə İrəvan, 3 mindən çox

ailə (15 min nəfər) də Qarabağ əyalətində yerləşdirildi. Qarabağa Marağadan köçürülən ermənilər yaratdıqları kəndi Maruşevan (Marağalı - Q.Ə.) adlandırmışdılar. Onlar 1978-ci ildə buraya köçmələrinin 150 illiyi şərəfinə abidə ucaltmışdılar. XIX əsrin 80-ci illərində Cavanşir qəzasında (indiki Tərtər, Kəlbəcər, Ağdərə bölgələri - Q.Ə.) dövlət kəndlilərinin iqtisadi həyatını araşdırmış A.Xan-Aqov qeyd etmişdi ki, XIX əsrin 20-ci illərində İrandan köçürülən ermənilər bu qəzada Marağalıdan başqa Canyataq, Yuxarı Çaylı, Aşağı Çaylı kəndlərinin də əsasını qoymuşlar. 1829-cu il Ədirnə sülh müqaviləsi bağlandıqdan sonra Osmanlı imperiyasının Şərqi vilayətlərindən Şimali Azərbaycana 14044 erməni ailəsi köçürüldü. Onların da bir hissəsi yenə də Qarabağ əyalətində yerləşdirildi.

Beləliklə, XIX əsrin ilk onilliklərində Rusiya hakimiyyəti nümayəndələri tərəfindən ermənilərin kütləvi

yerləşdirilməsi nəticəsində Qarabağ əyalətində əhalinin etnik tərkibində ciddi dəyişikliklər baş verdi" - deyərək bildirdi. Q.Əliyevin sözlərinə görə, Paşinyanın iddiası kökündən yanlışdır. "Dağlıq Qarabağda ermənilər tarixən yaşamayıblar. Qeyd etdiyim kimi, ermənilər Türkiyə və İran ərazisindən Azərbaycan torpaqlarına köçürüldülər. Ermənilərin bizim torpaqlara köçürülmə məskunlaşdırılması 200 il bundan əvvəl baş verib. Bu təkzibolunmaz faktdır. Paşinyan və onun kimilər bu fakla razılaşmaq əvəzinə, durub hər yerdə yalan danışirlar.

Paşinyan tərəfindən ermənilərin "minillər boyu" Dağlıq Qarabağda yaşaması, burada onların "mədəniyyətinin izləri"nin olmasının iddia edilməsi heç bir tarixi faktı, həqiqəti əks etdirmir. Paşinyan yalan danışır və öz yalanlarına dünyanı inandırmaq istəyir. Ümumiyyətlə, ermənilərin bizim torpaqlarda heç bir mədəniyyəti olmayıb. Onlar Qafqaz Albaniyasının tarixini mənimsəmək istəyirlər, Qarabağdakı alban mədəniyyətini öz adlarına çıxırırlar" - deyərək Q.Əliyev vurğuladı.

İradə SARIYEVA

Ermənistanın Azərbaycana qarşı apardığı müharibə işğalçı ölkədə vəziyyəti kritik həddə çatdırıb. Belə ki, Ermənistanın döyüş meydanında məğlub duruma düşməsi onun gündəlik həyatında da özünü açıq büruzə verir. Bəzi məlumatlara görə, bu gün Ermənistan ordusundakı itkilərin sayı 5 minə keçib.

"Ermənistanda iqtisadi və siyasi vəziyyət tənəzzül dövrünü yaşayır"

Yaralıların sayı isə on min nəfərdən də çoxdur. Yaralıların yerləşdirilməsi üçün Ermənistandakı hospitalalarda yer qalmayıb. Hər gün ölkənin müxtəlif xəstəxanalarına yaralıların

daşınması davam edir.

O da bəllidir ki, Ermənistanda yoxsulluq həddi hazırda 50 faizi ötürüb. İşğalçı ölkədə ərzaq məhsullarının və digər sahələrdə qiymətlərin durmadan artması da

Ermənistan maliyyə nazirindən xalqa qara xəbər - "borcumuz 8 milyard dolları ötdü"...

Vüqar Bayramov: "İqtisadi gerilik və borclanma müharibə şəraitində olan ölkənin imkanlarını tam iflic edir"

əhalinin yaşayış səviyyəsinin pisləşməsinə səbəb olub. Elə bu da Ermənistanın sosial partlayışa təkan verən amillərdən biri sayıla bilər. Bu yerdə bir faktı da qeyd etmək yerinə düşərdi. Bu gün işğalçı Ermənistanda həm müharibə, həm də pandemiya fonunda iqtisadi tənəzzül daha da dərinləşib. Mütəxəssislərin verdikləri məlumata görə, Nikol Paşinyanın avantürist siyasəti nəticəsində işğalçı ölkənin xarici borcu artıq 8 milyard dolla-

rı ötürüb. Valyuta ehtiyatları isə 1,5 milyard dollardır. Özü də bu, sərbəst vəsait deyil, bu, bank rezervləridir. Onlardan istifadə edə bilməz.

Ermənistan maliyyə naziri Atom Cancuqazyan mediaya açıqlamasında deyib ki, Ermənistanın ümumdaxili məhsulu cari ildə 6,8% azalacaq. Nazir cari ildə Ermənistanın dövlət borcunun ÜDM-ə nisbətinin 65% olacağını (təxminən 8,3 milyard dollar - red.) bildirib.

Nazir ölkə iqtisadiyyatına koronavirusun böyük ziyan vurduğunu və indi buna savaşıb da əlavə edildiyini də dilə gətirib.

Ermənistanın dövlət borcunun 8 milyardı ötməsi bu ölkənin iflasını sürətləndirir.

Millət vəkili Vüqar Bayramov bildirdi ki, son bir neçə ildir borc içində üzən Ermənistanda iqtisadi və siyasi vəziyyət tənəzzül dövrünü yaşayır. Onun sözlərinə görə, ölkənin xarici borcu rezerv ehtiyatları

nı da xeyli aşır: "Məlumdur ki, Ermənistan uzunmüddətli müharibə aparmaq imkanlarına malik deyil.

İqtisadi gerilik və borclanma müharibə şəraitində olan ölkənin imkanlarını tam iflic edir. Bütün makroiqtisadi göstəricilərdə regionun ən zəif ölkəsi olan Ermənistan mövcud kiçik iqtisadi potensialı ilə uzunmüddətli müharibə apara bilməz. Bu isə o deməkdir ki, şanlı ordumuz işğal altında olan torpaqlarımızı azad edəndən sonra Ermənistanda resessiya daha da güclənəcək".

Günəl CƏLİLOVA

İşğal edilmiş ərazilərimizdəki 400-dən çox tarixi abidənin yarısı erməniləşdirilib, yarısı isə...

Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərində 400-dən çox tarixi abidə olub ki, onların yarısı erməni vandalizmi nəticəsində dağıdılıb, yarısı isə erməniləşdirilib. Bunu "Trend"ə AMEA Qafqazşünaslıq İnstitutunun Qafqaz siyasəti şöbəsinin müdiri, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Elnur Kəlbizadə deyib.

Onun sözlərinə görə, ermənilər həm də işğal etdikləri ərazilərdə yerləşən Azərbaycan xalqının əsrlər boyunca yaratdığı, müasir dövrdə isə bütün bəşəriyyətin tarixi mədəni irsi sayıla biləcək abidələrə qarşı vandalizm hərəkətləri törədiblər. Bu vandalizm hərəkətləri bugünə qədər davam edir.

Tədqiqatçı qeyd edib ki, Laçın rayonunun işğalından sonra Laçın şəhərində, Ciciimli, Güləbird, Zeyvə, Malıbəy, Soltanlar, Seyidlər, Kosalar və digər kəndlərdə 40-a yaxın heyvan fiqurları, üzərində yazılar və rəsmlər olan 35-dən artıq sal daşlar, qəbirüstü daşlar dağıdılmış, baxımsız vəziyyətə salınmış, bəziləri isə bu ərazidən daşınıb. Sarı Aşıq türbəsi, Şeyxəhməd, Soltan baba məbədləri, Dəmirovlu pir məbədi və digər neçə-neçə abidələr dağıdılıb. Laçın Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyində, Şəkil Qalereyasında, bölgənin gerçək tarixini əks etdirən mənbə və abidələr məhv edilmiş, qiymətli eksponatlar talanmış, satılmış və sıradan çıxarılıb.

Alim əlavə edib ki, ermənilər tərəfindən "erməniləşdirilməyə" məruz qalan alban xristian abidələri sırasında Laçın rayonunun Kosalar kəndi yaxınlığında yerləşən Ağoğlu məbədinin (IV əsr) adı xüsusi qeyd edilməlidir: "Tədqiqatlar göstərir ki, 2006-cı ildə ABŞ-ın Kaliforniya ştatında yerləşən müxtəlif erməni terror-siyasi təşkilatlarının ianələri hesabına məbədin üzərində xeyli işlər aparılmış, abidənin üzərinə təmir etmək bəhanəsi ilə 26 ədəd erməni dilində yazıların yazıldığı daş lövhələr yerləşdirilib. İşğal nəticəsində Kəlbəcər rayonu ərazisində 11 alban məbədi, 5 qala, 3 məscid, 5 ziyarətəh, 17 məbə və s. tarix və memarlıq abidələri işğalçıların əlinə keçib. XII əsrə aid Urek məbədi, Həmə Məlik qalası, XII əsrə aid Yeqiş Aragel məbədi bu abidələr sırasında xüsusən qeyd edilməlidir. Erməni vandalizminin üzərində dəyişikliklər apardığı ən mühüm abidələrdən biri isə Kəlbəcər rayonunun Vəngli kəndində yerləşən Gəncəsər monastırı (XIII əsr) olmuşdur. Xristian alban türkü Həsən Cəlalın hökmranlığı dövründə inşa edilmiş monastırın daxilində işğaldan sonra boyama işləri aparılmış, ermənicə yazılar həkk olunmuşdur. Abidənin xarici divarlarındakı alban izlərinin silinməsi üçün isə onun üzəri daş piltələrlə örtülmüşdür. Bu vandalizm aktına hətta bir sıra ermənilərin özləri də etiraz etmişlər. 2013-cü ilin iyununda bununla bağlı 350 nəfər erməni Ermənistan rəhbərliyinə müraciət ünvanlamışdı".

E.Kəlbizadə deyib ki, Qubadlı rayonu ərazisinin işğalı nəticəsində isə 2 mağara, 2 məbə, 8 məscid, 1 mağara ibadətəh, 7 türbə, 10 ocaq və pir, 2 imamzadə, 6 qala və s. tarixi abidələr düşmənin vandalizminə məruz qalıb. Uzun bir tarixi dövr ərzində bu abidələr baxımsızlıq ucbatından təbii və antropogen amillərin təsiri altında xeyli dərəcədə sıradan çıxmışdır.

Cəbrayıl rayonunda Sultan Allahverdi hamamı, Xudayarlı türbələri, Şıxlar kəndindəki dairəvi türbə (XIV əsr) ciddi dağıntılara uğradılıb. Araz çayı üzərindəki tarixi Xudafərin körpüsünün dağıdılması üçün müxtəlif vasitələrə əl atılıb. Zəngilan rayonu ərazisində yerləşən Hacallı dairəvi bürücü, Şərifan sərdabəsi (XIII əsr), Məmmədbəyli türbəsi (XIV əsr), Yenikənd sərdabəsi (XIV əsr) də erməni təcavüzünə məruz qalıb.

Ağdam rayonu ərazisində qədim tarixə malik çoxsaylı tarixi-memarlıq abidələri - Üzerliktepe abidəsi, Xaçındərbənd kəndindəki Qutlu Sarı Musaoğlu günbəzi (XIV əsr), Kəngərli kəndindəki XIV əsrə aid türbə və daş abidələr, Papravənddəki Xanoğlu türbəsi (XVII əsr), Xan qızı Natəvanın və oğlunun şərəfinə tikilmiş türbə (XIX əsr), Şahbulaq qalası və s. kimi tarixi-memarlıq abidələri işğalçılar tərəfindən dağıdılıb.

İşğala məruz qalmış Xankəndi, Xocavənd və Xocalı rayonlarında da tarixi abidələrə qarşı vandalizm hərəkətləri törədilib.

Ermənistanın işğal etdiyi Azərbaycan ərazilərində qəbiristanlıqlarımızı dağıtması, məscidlərimizi viran qoyması təkzibolunmaz faktlardır. Bir neçə gün əvvəl "Əl-Cəzirə" kanalına Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan müsahibə verib, o, müsahibəsində utanmadan yenə də yalan danışmış.

Paşinyan Şuşa məscidinin dini-tarixi identikliyi qəsdlə pozulduğu barədə suala cavab verə bilmədi...

"Əl-Cəzirə"-nin müxbirinin "...etnik təmizləmədən bəhs etdiniz. Azərbaycanlılar sizi Qarabağın tarixi adını dəyişərək onu "Art-sax"a çevirməkdə, qəbiristanlıqları və məscidləri dağıtmaqda günahlandırır" sualına Paşinyan "qəbiristanlıqlar dağıdılmadı. Bu yaxınlarda Dağlıq Qarabağda Şuşa şəhərindəki bir məscid ən müasir texnologiyalardan istifadə edilərək təmir edildi. Və məscidlər "Dağlıq Qarabağ rəhbərliyinin" xüsusi diqqətindədir. Şuşaya gəlsəniz, əlbəttə ki, bərpa olunmuş möhtəşəm bir məscid görəcəksiniz..." cavabını verib. Paşinyanın fikirlərinin yalan üzərində qurulduğunu verilişin aparıcısı dərhal onun üzünə vurub və bildirib: "Artıq Şuşada olmuşam, bir məscid görmüşəm, şəkillər çəkmişəm. Azərbaycan sizi məscidi bərpa etməkdə və dini deyil, tarixən dəyişdirməkdə günahlandırır. Azərbaycana görə, onun öz tarixi kimliyi var idi".

Paşinyan isə ona bildirib: "Məscidin şiə ruhanilərinin və mütəxəssislərinin nəzarəti altında yenidən tikildiyini bilərəm. Və başqa cür ola bilməzdi. O, tövsiyələrinə və layihələrinə görə müsəlman din xadimlərinin, ilahiyyətçilərin və mütəxəssislərin nəzarəti altında bərpa edildi".

"Əl-Cəzirə"-nin müxbirinin "Azərbaycanlılar orada idimi" sualı qarşısında çaşan Paşinyan isə yenə də nala-mixa vurub: "Yenə deyirəm, bütün bunlar mütəxəssislərin nəzarəti altında baş verdi".

Bu mütəxəssislər Ermənistandan və ya Qarabağdan deyildi, xaricdən idilər. Onların arasında azərbaycanlıların olub-olmadığını deyə bilmərəm. Ancaq, bildiyim qədər, bu sahədəki məlumatım, təəssüf ki, çox da böyük deyil - bu bir şiə məscididir və şiə ruhanilərinə mütəxəssislər bu bərpanın həyata keçirilməsində bizə kömək etdilər".

Paşinyan "Əl-Cəzirə"-yə Şuşa məscidini təmir etdiklərini dedi, amma bildirmədi ki, burada hansı ölkənin şiə mütəxəssisləri iştirak ediblər. Paşinyan

kar olduğunu dilə gətirməyə də, artıq ərəb dünyasının tamaşaçıları da onun cinayətkar olduğunu bildilər. Ümumiyyətlə, ermənilər işğal altında olan tor-

mir etdilər və onun tarixi-milli identikliyi qəsdən pozdular, "fars məscidi" kimi qələmə verdilər.

Ermənilər Şuşa məscidlərinin tarixi-milli iden-

Faiq İsmayilov: "...məscidlərimizə qarşı amansız soyqırımlar ediblər, Şuşa məscidlərindən bizim tarixi izlərimizi siliblər"

"...onun tarixi-milli identikliyi qəsdən pozdular, "fars məscidi" kimi qələmə verdilər"

məscidin dini identikliyi vurğulasa da, onun tarixi identikliyi qeyd etmədi. Bu da onu göstərir ki, Ermənistan Şuşa məscidinin tarixi Azərbaycan məscidi olduğunu qeyd etmək istəmir. Paşinyan müsahibəsində mümkün qədər müxbirin tutarlı, faktlara əsaslanan sualları qarşısında öz acizliyini, savadsızlığını və saxtakarlığını ortaya qoydu.

Azərbaycanın İşğal Olunmuş Ərazilərindəki Tarix və Mədəniyyət Abidələrini Müdafiəsi İctimai Birliyinin sədri Faiq İsmayilov "Bakı-Xəbər"ə bildirdi ki, Paşinyanın bu dəfə yalanı keçmədi, çünki qarşısında kifayət qədər məlumatlı, Azərbaycanın ədalətli mövqeyini dəstəkləyən jurnalist dayanmışdı. "Nikol Paşinyan, ümumiyyətlə, çox savadsız biridir. O elə bildi ki, öz uydurma və yalanlarına "Əl-Cəzirə" kanalının müxbirini də inandırma biləcək, amma alınmadı. Paşinyan həzrlıqlı müxbirin suallarına necə cavab verə bilirdi ki, o və onun rəhbərlik etdiyi hakimiyyət məscidlərimizə qarşı amansız soyqırımlar ediblər, Şuşa məscidlərindən bizim tarixi izlərimizi siliblər. Bu, təkzibolunmaz cinayət faktıdır. O, cinayət-

paqlarımızda məscidlərimizin, demək olar ki, hamısını ya dağıdıblar, ya da yarsız hala salıblar. Paşinyan bunu demək istəmədi, amma müxbir ona dedi ki, siz məscidləri, qəbiristanlıqları dağıtmısınız. O bu sualın qarşısında çaş-baş qaldı və ağına gələni danışdı. Ermənilər Şuşada iki məscidi təmir ediblər. Burada heç bir bərpadan söhbət getmir. Paşinyan şiə mütəxəssislərindən danışdı, amma heç bir ölkə adı çəkmədi. Deyim ki, o vaxt ermənilər İrana yaltaqlanmaq üçün Şuşadakı Yuxarı Gövhər ağa və Saatlı məscidlərini "fars məscidi" adı altında təmir etdilər. Buna görə də İrandan mütəxəssislər dəvət etdilər. Bu barədə bizim sizinlə bir neçə dəfə söhbətimiz olub. Bu məscidlər "fars məscidi" kimi təmir edilib və içindəki bütün yazılar, bizə aid olan elementlər, ornamentlər məhv edilib. Bu məscidlər təmir edilərkən biz ona qarşı etirazlar etmişik ki, bu məscidlərin "fars məscidi" kimi qələmə verilərək təmir edilməsi yolverilməzdir. Ermənilər əvvəlcə o məscidləri dağıtdılar, sonra da İrana xoş gəlmək üçün bu ölkənin mütəxəssislərinin iştirakı ilə onu tə-

tikliyi pozmaqla, onu itirməklə çox böyük cinayət ediblər. Bilirsiniz, bu gün bütün dünyanın bundan xəbəri var. Nə Yuxarı Gövhər ağa məscidi, nə də Saatlı məscidi fars məscidi deyil, bunlar Azərbaycan məscididir. Ermənilər bu məscidlərin dini identikliyi İrana yarımaq üçün saxlayıblar, yoxsa, o məscidləri də o biri məscidlər kimi yerlə-yeksan edərdilər. Bu məscidləri təmir etməklə həm də onu göstərmək istədilər ki, guya bunlar məscidlərə, din ocaqlarına toxunmurlar. Əslində isə o məscidləri saxlamaqda və təmir etməkdə məqsədləri vardı. Bilirsiniz ki, onların İrandan həm iqtisadi, həm də digər asılılıqları var".

F.İsmayilovun sözlərinə görə, ermənilər hər iki məscidin minarələrinə toxunmasalar da, onların içini tamamilə dəyişdiriblər. "Bu məscidlər Ermənistanın maraqlarına uyğun şəkildə təmir edilib. Bu məscidlərdə qətiyyətlə bərpa işləri aparılmayıb. Paşinyan yaxşı bilir ki, məscidlərimizin tarixi identikliyi məhv etmələri böyük cinayətdir. Odur ki, ermənilər günahsız çıxarmaq üçün şiə mütəxəssislərinin adını qeyd edir. Şiə dövləti də qonşu İrandır, Səudiyyə Ərəbistanı və başqa ölkələr şiə deyillər. Məscidlərimizdə ermənilərin apardığı təmir işləri saxtakarlıqdır və bütün bunlar bizim tarixi irsimizin məhv edilməsi məqsədilə edilib. Guya ki, burada azərbaycanlılar yaşamayıb, farslar yaşayıb və bu məscid də onlarındır (?). Paşinyanın göstərişi ilə bizim məscidlərə, dini abidələrimizə qarşı həyata keçirilən saxtalaşdırma işlərinə görə o da, bu işdə iştirakı olanlar da nə vaxtsa cavab verməli olacaqlar. Bizim izimizi Dağlıq Qarabağdan silmək cəhdləri artıq iflasa uğrayıb. Çünki müzəffər ordumuz artıq ədaləti bərpa edir" - deyir F.İsmayilov bildirdi.

İradə SARIYEVA

Azərbaycan Ordusunun Ermənistan silahlı qüvvələrinə cəbhədə vurduğu ardıcıl ağır zərblər düşməni çətin vəziyyətdə qoyub. Düşmən artıq kişilərdən ibarət ordusunu Azərbaycan hərbiçiləri qarşısına çıxarmaqda çətinlik çəkir.

“...onları arayışda yazılanlar maraqlandırmır”

Ermənistan Müdafiə Nazirliyinin nümayəndəsi də etiraf etmişdi ki, onlar cəbhədə savaşa üçün qadınlardan ibarət batalyon yaradıblar. Son günlər Ermənistan Qarabağ müharibə-

sində qadınlardan ibarət könüllülərin qəbulu prosesini davam etdirir.

Erməni mətbuatının məlumatına görə, cəbhə bölgəsindəki döyüşlərdə erməni mülki qadınlar da iştirak edirlər. Döyüş

Ermənistan ordusunda ərəb, zənci, yunan, rus muzdlular, qocalar, qadınlar, qalmışdı bir eynəkli qızlar - onları da gördük...

Aytəkin Kamranqızı: “Ermənilər ahıl yaşda olan kişiləri, 15 yaşında uşaqları, qadınları orduya cəlb edirlər”

meydanında minlərlə erməni hərbiçisi öldüyünə görə insan çatışmazlığı yaranıb. Buna görə də mülki qadınlar da cəbhəyə yollanırlar.

Ermənilər tərəfindən yayılan videolardan aydın görünür ki, cəbhəyə göndərməyə kişi tapmayan Ermənistanın hərbi-siyasi rəhbərliyi qadınların sağlamlıq haqqında arayış"ına belə baxmağa imkan tapmır.

Belə ki, "kişilər" eynək taxan qadınları belə qabağa verərək, arxala-

rında gizlənirlər.

Qeyd edək ki, sentyabrın 27-dən bu günə kimi Ermənistan ordusunda muzdlular, yaşlılar, zəncilər və keşişlərin döyüşdüyünün şahidi olmuşduq. İndisə işğalçı ölkə orduda döyüşmək üçün kişi tapmaqda çətinlik çəkdiyi üçün, sağlq problemi olan eynəkli qadınları orduya cəlb edir.

Sosioloq Aytekin Kamranqızı bildirdi ki, ermənilər Azərbaycanın gücünü hiss edirlər: "Biz

görürük ki, ahıl yaşda olan kişiləri, 15 yaşında uşaqları, qadınları orduya cəlb edirlər. Bu, artıq Ermənistanın potensialının getdikcə tükənməsini göstərir. Hazırda muzdluları çağırırsalar da, onlar da döyüşmək istəmirlər. Çünki Azərbaycan Ordusu müasir tələblərə cavab verən ordudur. Harada olur-olun, dəqiq zərbə endirir. Muzdlu pul üçün gəlsə də, belə zərbəni görüb, döyüşməkdən imtina edir.

Ona görə də Ermənistan ordusu beynəlxalq konvensiyalara zidd olaraq do?yu?s?lərdə us?aq-lardan, sağlq problemi olan qadınlardan istifadə edir. Məlumdur ki, döyüşdə iştirak etmək istəyən şəxs sağlamlıq haqqında arayış təqdim etməlidir. Ancaq hazırda Ermənistan ordusu elə vəziyyətdədir ki, onları arayışda yazılanlar maraqlandırmır. Bu artıq o deməkdir ki, Ermənistan ordusu bərbad vəziyyətdədir”.

Günəl CƏLİLOVA

Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan Ermənistanın keçmiş prezidentləri Levon Ter-Petrosyan və Robert Köçeryanın Dağlıq Qarabağdakı vəziyyətlə bağlı danışmalar aparmaq üçün Moskvaya səfərinə icazə verib. Bunu jurnalistlərə Nikol Paşinyanın mətbuat katibi Mane Gevorkyan deyib.

Onun sözlərinə görə, əvvəllər Qarabağ separatçıların keçmiş liderləri Arkadi Qukasyan və Bako Saakyan Nikol Paşinyana müraciət edərək Levon Ter-Petrosyan və Robert Köçeryanın Rusiya elitasının nümayəndələri ilə görüşmək və mövcud vəziyyətin həll yollarını müzakirə etmək üçün Moskvaya getmək istədiklərini söyləyiblər: "Baş nazir Nikol Paşinyan bu təşəbbüs üçün heç bir maneə ola bilməyəcəyini vurğulayaraq bu təkliflə razılışmış".

Son anda məlum olub ki, Ermənistanın sabiq prezidenti Robert Köçeryan COVID-19 virusuna yoluxduğu səbəbindən Moskvaya gedə bilməyib.

Maraqlıdır, Paşinyan

hətta bu yaxınlara kimi özünün də ciddi təqib etdiyi sabiq prezidentləri Moskvaya göndərməklə hansı məqsədi güdür?

Politoloq Yegane Hacıyeva "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında bildirdi ki, Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyanın son günləridir və onun sonuna nə Rusiya, nə də kənar təsirlər deyil, öz səriştəsizliyi, təcrübəsizliyi, adi "Facebook" fəali kimi küçədən birbaşa dövlət idarəçiliyinə gəlmək ambisiyası səbəb oldu: "Ermənistanın keçmiş prezidentləri Levon Ter-Petrosyan və Robert Köçeryanın Dağlıq Qarabağdakı vəziyyətlə bağlı danışmalar aparmaq üçün Moskvaya səfəri haqqında isə onu deyə bilərəm

Paşinyan təqib etdiyi sabiq prezidentlərin atəyindən tutur - Köçeryan və Petrosyanı Moskvaya göndərir

Yegane Hacıyeva: “Bu səfər Dağlıq Qarabağda müharibənin gedişatına təsir edə bilməyəcək, boş bir səfər olaraq yadda qalacaq”

ki, bu səfər 10 gün öncə üç eks-prezident - Levon Ter-Petrosyan, Robert Köçeryan və Serj Sarkisyan və Dağlıq Qarabağdakı qondarma rejimin keçmiş liderləri Arkadi Qukasyan, Bako Saakyan tərəfindən İrəvanda keçirilən görüşdə razılaşdırılmışdı. Bu 10 gün ərzində Nikol Paşinyan eks-prezidentlərin Moskvaya səfərinə icazə verməyib.

Bu gün isə Nikol Paşinyanın mətbuat katibi Baş nazirin bu səfərlə razılaşdığını və eks-prezidentlərin Moskvaya səfərə hazırlaşdıqlarını bildirdi.

"Burada məqsəd nə ola bilər" sualına gəlsək, öncə bir məqamı qeyd etmək istəyirəm. N.Paşinyanın səfərə icazə verması ilə paralel eks-prezidentlərdən biri, Rusiya Prezidentinin şəxsi dostu Robert Köçeryanın koronavirus yoluxması ucbatından Moskvaya getməyəcəyi məlum oldu.

Bu məsələ ilə bağlı mənim qəti əminliyim budur ki, Köçeryanın koronavirusa yoluxması məlumatı uydurmadır. Məsələ ondadır ki, Köçeryan hələ keçən ay Moskvada səfərdə oldu və Dağlıq Qarabağla bağlı Rusiya elitası, Rusiyadakı erməni lobbisi ilə görüşlər keçirsə də, bu görüşlər heç nə ilə nəticələnmədi.

Bütün cəhdlərinə baxmayaraq, şəxsi dostu Vladimir Putinlə görüşə bilmədi və ondan sonra keçən bir ay müddətində Köçeryanın siyasi proseslərdə çevikliyi və cəldliyi bir az azaldı.

"Bu nə üçün belədir" sualına gəlsək, hər nə qədər də Ermənistan Rusiyanın forpostu olsa da, Putin Ermənistanda hakimiyyət dəyişikliyi adının hallanmasında maraqlı deyil. Bu, Putin üçün Rusiyanın Ermənistanda proseslərə müdaxiləsi kimi bir görüntü formalaşdırır ki, sırtıq erməni haki-

miyyəti bu kartdan bol-luca istifadə edə bilər. İddialar irəli sürə bilər və s.

Bu, həmçinin, Köçeryanın hakimiyyətə gətirilməsinin Putinin adı ilə bağlanması görüntüsü verə bilər ki, Köçeryan artıq bir müddətdir bu kartla oynayır, amma Putin bunda maraqlı görünmür.

O üzəndə, Köçeryan "Moskvaya gəlmə!" mesajının fonunda, cəmiyyətə koronavirusa yoluxmağı üzərindən getmədi görüntüsünü verir.

Burada bir haşiyəyə çıxım ki, Paşinyanın son günləri olmasını anlayan erməni hakimiyyətdaxili qrupların hamısı Rusiyaya can atır. Buna misal olaraq Tsarukyan və onun siyasi fraksiyasını göstərə bilərik: Eynilə onlar da Moskvaya səfər ediblər.

Moskva bu dövərdə Dağlıq Qarabağda hərbi əməliyyatlara qarşımayacaq, çünki bu onun üçün Azərbaycanı və Türkiyəni itirmək anlamına gəlir.

Bu, Rusiya üçün Yaxın Şərqdə ən mühüm, güvənli və tək tərəfdaşı ilə böhran yaşamasına səbəb ola bilər.

Eyni zamanda, bu, Rusiya üçün Azərbaycanı tam itirmək və deməli, Cənubi Qafqazı tamamilə itirmək anlamına gəlir.

Çünki Cənubi Qafqazın bütün strateji enerji və kommunikasiya xətləri Azərbaycandan keçir.

Rusiyanın Dağlıq Qarabağda hərbi əməliyyatlara müdaxiləsi olacağı halda qarşısında heç arzulamadığı Azərbaycanda NATO bazaları perspektivi ilə üzləşəcək".

Politoloq hesab edir ki, Moskvaya tək səfər edəcəyi halda, Ermənistanın keçmiş prezidenti Levon Ter-Petrosyan Rusiya elitasında ənənəvi erməni dairələrindən kənar heç bir mühüm görüş keçirə bilməyəcək. Ekspertin sözlərinə görə, bu səfər Dağlıq Qarabağda müharibənin gedişatına təsir edə bilməyəcək, boş bir səfər olaraq yadda qalacaq.

Məhəmmədali QƏRİBLİ

30 ildən çoxdur davam edən danışıqlar nəticəsiz qaldı. Azərbaycan Ordusu Qarabağın azadlığını və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləyən müvafiq beynəlxalq sənədlərin icrasını öz üzərinə götürdü. Lakin müharibə dövründə də diplomatiyanın fəallığı səngimədi ki, əksinə daha da intensivləşdi. Danışıqlar düşmən tərəfdən hər nə qədər pozulsa da Azərbaycan danışıqlarda iştirakdan imtina etməyib.

Eurasia Diary danışıqların mahiyyəti və münasibətlərinin həllinə dair Slavyan-Türk xalqları hərəkatının lideri, Psixoloji Portretologiya və Siyasi Analizlər Mərkəzinin rəhbəri, tədqiqatçı-yazıçı və politoloq Adıgözəl Məmmədovun fikirlərini öyrənilib.

Politoloq ilk öncə Azərbaycan danışıqlarında iştirakının mənasını izah edib.

"Ölkə başçısının dediyi sözlərdə bir həqiqət var ki, həqiqətən də 30 il müddətində danışıqlar prosesi imitasiya xarakteri daşıyır. Lakin Azərbaycan tərəfinin danışıqlarda iştirak etməsi dünya ictimaiyyətinin nəzərinə çatdırır ki, biz sülh yolu ilə həlldən imtina etməmişik. Bu sülh perspektivləri isə BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri şəklində və dünya türk ictimaiyyətinin Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün tanındığı sərhədlər çərçivəsini əhatə edir. Bu da bizim danışıqlara baxışımızı göstərir".

Uzun illər boyunca münasibətlərin tənzimlənmə mexanizmi kimi ATƏT-in Minsk Qrupu fəaliyyət göstərib. Politoloq düşünür ki, regional dövlətlər də münasibətlərin həllinə maraq göstərməyə başlayıb. Beləki, o, İranın regionun problemlərinin bu regionun dövlətləri tərəfindən həll olunması fikrini dəstəklədiyini söyləyib. Bundan əlavə, Minsk Qrupunun danışıqlarında bəzi reallıqların nəzərə alınması olduğunu deyən politoloq, artıq 7 rayon məsələsinin həll olduğunu bildirərək, bunun danışıqların predmeti olmaması olduğunu qeyd edib.

"Mən belə hesab edirəm ki, ölkə başçısının da dediyi kimi Madrid prinsipləri və status-kvo artıq tarixdə qalıb. Reallıq artıq dəyişib. İlk öncə Azərbaycanın işğal olunmuş əraziləri olan 7 rayon şərtsiz azad olunmalıdır. Artıq Azərbaycan Ordusu Dağlıq Qarabağın içərilərinə doğru irəliləyir. Dağlıq Qarabağ qədim zamanlardan azərbaycanlıların tarixi yaşadığı torpaqlardır. Faktiki olaraq danışıqların predmeti 7 rayondan kənara çıxmalıdır. Putinin də açıq mesajlarında görünür ki, 7 rayon məsələsi artıq bitib. Bizim qəhrəman ordumuz artıq Şuşa və Laçın dəhlizi uğrunda əməliyyatlar aparır. Danışıqlar predmeti artıq keçmiş və ləğv edilmiş Dağlıq Qarabağ

Muxtar Vilayətinin ərazisi olan rayonların taleyi ilə bağlı olacaq".

Bundan əlavə, politoloq Dağlıq Qarabağda yaşayan erməni əhalisinin Azərbaycan vətəndaşı olduğunu qeyd edərək, Azərbaycan Ordusunun onları işğalçı hərbi xuntanın yaxasından xilas etdiyini söyləyib.

"Dağlıq Qarabağda erməni hərbi xuntasının girovuna çevrilmiş erməni əsilli azərbaycan vətəndaşları var. Hansı ki, onların heç biri Azərbaycan əleyhinə heç bir əməliyyatlarda iştirak etməyib. Təbii ki, bunların hamısı araşdırılacaqdır. Araşdırılacaq ki, 1988-ci ildən bəri Dağlıq Qarabağda nə qədər erməni əsilli vətəndaşımız olub. Bunların siyahısı hazırlanmalıdır. Bunlar arasında ölənlərin sayı və ya övladlarının sayı bilinməlidir. Bir sözlə, Ermənistan köçənlər ilə orada yaşayanlar ayrılmalıdır. Bundan sonra filtrasiya prosesi getməlidir. Bu adamların erməni xüsusi xidmət orqanları və erməni hərbi birləşmələri ilə nə qədər əlaqələrinin olması araşdırılmalıdır. Bu məsələlərin həlli istiqamətində də müzakirələr aparılmalıdır".

Dağlıq Qarabağ münasibəti xüsusilə Rusiya mətbuatında da geniş müzakirə mövzusuна çevrilib. Adıgözəl Məmmədov rus mətbuatında danışılan məsələləri də diqqətə çatdırıb.

"Rusiya mətbuatı çox maraqlı məlumat yayıb. Beləki, İrəvandan Ankara çarter reysi ilə təyyarə uçuş. Nəzərə alaq ki, yalnız yüksək səviyyədə razılıq olduqda bu uçuş baş tuta bilər. Ola bilsin ki, Ermənistan tərəfinin müəyyən alt qatlarında Azərbaycanın cəbhədəki qələbəsinə başa düşülər və Türkiyənin bu danışıqlar prosesinə daxil olmasını müzakirə edirlər. Ola bilsin ki, İrəvan nümayəndəsi Ankaraya Ermənistanın müəyyən dairələrinin fikirlərini çatdırsın".

Digər bir məsələ isə Rusiya sülhməramlılarının Dağlıq Qarabağda yerləşdirilməsi mövzusuudur. Bu məsələyə də aydınlıq gətirən politoloq Azərbaycanın özünün sülhə tam təminat verə biləcəyini düşünür və sülhməramlılara əslində ehtiyac olmadığını inanır.

"Mən Rusiya mətbuatına müsahibələr verəndə onların da əsas sualı sülhməramlılar olub. Biz isə belə cavab veririk. Biz

Adıgözəl Məmmədov: "Azərbaycan Dağlıq Qarabağda sülhü özü təmin edə bilər, heç bir sülhməramlı qüvvəyə ehtiyac yoxdur"

Azərbaycan xalqının tarixi keçmişinə baxdıqda onun genefonduna baxanda Azərbaycan xalqının formalaşmasında bu coğrafiyanın formalaşmasında bir çox tayfaların çoxsaylı iştirakı var. Azərbaycan xalqının genində multikulturalizm və tolerantlıq var. Bu gün əgər Azərbaycan xalqı Bakı şəhərində 30 min erməninin rahat yaşamağına maneçilik törətmərsə, bu o deməkdir ki, Azərbaycan xalqı özü sülh çarçısıdır və sülhpərvər xalqdır. Erməni işğalçı ordusu ilə tək azərbaycan türkləri vuruşmur. Bizim nə qədər rus, talış, ləzgi, ingiloy və s. əsilli şəhidlərimiz var. Bunları birləşdirən Azərbaycançılıqdır, Azərbaycan məfkuresidir. Bu insanların hamısı üçün Azərbaycan vətəndir. Ermənistan isə əksinə başqa etnik yoxdur. Başqa vuruşanlar isə Livan gələn terroristlərdir. Budur bizim fərqimiz. Bizim xalqın identifikasiyası sülhpərvərdir.

Ruslar deyir ki, bir gün müharibə bitəcək və sülh prosesi başlayacaq. Təbii ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində, bu bizim qırmızı xəttimizdir. Onlar deyir ki, heç bir zamanət yoxdur ki, müəyyən dövrdən sonra ermənistan tərəfi hər hansı bir geopolitik güclərin təsiri ilə və ya dəstəyi ilə yeni bir hücum formalaşdırmayacaq. Bunun üçün demarkasiya zonasında sülhməramlı qüvvələrin yerləşdirilməsi bunun başlanmasına zəmanət verir. Mən isə onlara bunun yenidən Arkadi Volski

rejiminin bərpası mənasına gəldiyini dedim. O zaman Sovet Ordusu Azərbaycan Ermənistan sərhədində və hətta Dağlıq Qarabağda yerləşmişdir, bu Volski rejimidir. Həmin vaxt heç o zonaya yaxın durmaq olmurdu. Hardadır qarantıya ki, bu rejim yenidən bərpa olunmayacaq. Əgər sülhməramlılar formalaşsa da o zaman Minsk formatının tərəflərinin də sülhməramlı qüvvələri təmsil olunsun, yəni yalnız ruslar olmasın. Putin neytral mövqe göstərməyə cəhd göstərir, yəni Rusiya həm Azərbaycana həm də Ermənistanla özünü yaxın göstərir. Bunu isə Rusiyanın öz qüvvələrini yerləşdirməyə zəmin yaratması kimi başa düşmək olar. Ümumilikdə biz Arkadi Volski rejiminin təkrarını istəmirik".

Adıgözəl Məmmədov Azərbaycanın tarixi keçmişini əsas göstərərək sülhməramlılar institutuna ehtiyacın olmadığını vurğulayır.

"Ümumiyyətlə sülhməramlı qüvvələrə ehtiyac yoxdur. Bizim milli keçmişimiz buna imkan verir. Biz tolerant xalqıq və sülhü özümüz yaradacağıq. Məgər XIX əsrə qədər ruslar olmayanda sülh yox idi? Milli münasibətlər çar Rusiyasından sonra, Kürəkçay sazişindən sonra yarandı. Bu zaman qədər Şirvanşahlardan bəri burda sülh yaranmışdı. Həmin vaxtlarda burada iğtişaşlar varmıydı?"

Politoloq Azərbaycanın geosiyasi reallıqları qəbul etdiyini qeyd edir

və eyni zamanda gələcəyə pragmatik baxışla baxmaq lazım olduğunu bildirir.

"Təbii ki, burada geosiyasi qüvvələr var, və Azərbaycan da geosiyasi reallıqları qəbul edir. Hərhalda məsələlərə eyni zamanda pragmatik baxır. Əgər sülhməramlılar da olmazsa olmazdırsa, onda biz də öz tərəfimizdən namizəd irəli sürə bilərik. Bu isə artıq bizə əlavə

üstünlük verir. Özümüzün bu şəraiti yaratmağımız daha müsbət haldır, nəinki kənar dövlətlərin daxil olması. Kənar qüvvələr dedik də, təbii ki qardaş Türkiyədən söhbət getmir. Hər halda biz özümüz sülhü yaratmalıyıq".

Adıgözəl Məmmədov Azərbaycanın gələcək inkişaf yolunda ordu quruculuğunun müstəsna möhkəmlənməli olduğunu vurğulayıb.

"Azərbaycanın hər hansı inteqrasiya prosesində iştirakı mövcud şərait və reallıqlar nəticəsində qərar veriləcək. Dünya dəyişir, yeni oyunçular meydana çıxır. Biz yalnız bir yol seçə bilmərik. Biz birmənalı gələcəyi hesablaya bilmirik. Sülhdən sonra biz ciddi hazırlaşmalıyıq. Biz düşmənimizi tanıyıyıq, regiondakı qüvvələri, maraqları da bilirik. Əgər biz müstəqilliyimizi qorumaq istəyirsənsə o zaman da ordunu daha da gücləndirməliyik, yeni ordu dövləti olmalıyıq".

Ülvi ƏHMƏDLİ

Ağrı dağında Azərbaycan və Türkiyə bayraqları əks olunacaq

Türkiyənin Ağrı vilayətində yerləşən Ağrı dağında Azərbaycan və Türkiyə bayraqlarının görüntüsünün əks olunması ilə bağlı iş aparılır.

"Trend"-in məlumatına görə, bu barədə Ağrı şəhərinin bələdiyyə sədri Sayan Savcı bildirib.

O qeyd edib ki, bu görüntü dağın Ermənistanla baxan tərəfində yer alacaq.

Ermənistan işğal etdiyi əraziləri Azərbaycana qaytarmalıdır - İranın dini lideri

Ermənistan işğal etdiyi Azərbaycanın bütün ərazilərini Azərbaycana qaytarmalıdır.

"Trend"-in məlumatına görə, bunu İranın dini lideri Ayətulla Seyid Əli Xamneyi 3 noyabr tarixli müraciətində bildirib.

S.Ə.Xamneyinin sözlərinə görə, bununla da Azərbaycan əraziləri işğaldan azad edilməlidir.

Xamneyi əlavə edib ki, beynəlxalq sərhədlərə riayət olunması zəruridir.

Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti müharibədə döyüşən tələbələrə diplomunu vermir. Bu barədə Vətəndaşların Əmək Hüquqlarının Müdafiəsi Liqasının sədri Sahib Məmmədov öz "Facebook" hesabında məlumat paylaşmış. Hüquq müdafiəçisi qeyd edib ki, o, adicəkilən universitetdə ictimai şüaranın üzvüdür:

Neft və Sənaye Universitetinin döyüşçü məzunlarının diplom problemi - müharibədə olan məzun diplomunu necə alsın...

"Etiraf edirəm ki, universitetdə xeyli pozitiv dəyişiklik var. Amma bu yaxınlarda məni dəhşətə salan xəbərlər eşidirəm. Universitet rektoru hazırda hərbi xidmətdə və döyüşdə olan tələbələrə diplomlarını valideynlərinə vermir. Deyir ki, özləri gəlsin. Bəzi tələbələr isə kiçik məbləğdə borcları var. Hədələyirlər ki, döyüşdə olmaqlarının dəxli yoxdur. Pulu ödəməlisən. Ödəyəndə də yenə diplom verilmir ki, özü gəlsin, ya da notariusdan etibarnamə versin. Hərbi xidmətdə, döyüşdə olan hərbiçidən etibarnamə tələb edirlər. Qanunun formal tərəfini qoyuram bir tərəfə, amma bu rektor və onun komandasında elementar insani hisslərin olmaması təəssüf doğurur. O bayrağı yalandan asmaq deyil. Çox təəssüf. Telefonla rektorun köməkçisi ilə da-

Sahib Məmmədov: "Mən diplomunu ala bilməyən tələbələrə birinin dayısıyam"

Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti - Qasım Məmmədov: "Məlumat həqiqətə uyğun deyil, diplomlarını etibarnamə olmadan, hətta istənilən qohumu gəlib götürə bilər"

Sənaye Universiteti ilə əlaqə saxladım. Universitetin Tədris işləri üzrə prorektor, texnika elmləri namizədi, dosent Qasım Məmmədov bizimlə söhbətində qeyd etdi ki,

məlumat həqiqətə uyğun deyil: "Mən bilmirəm ki, nəyə əsasən bunu iddia edir. İnsan əvvəlcə bir yoxlayar, dəqiqləşdirər, sonra yazır da... Biri gəlsin mənə söz desin, mən qulağıma inanmalıyam, ya gözüme? Sahib Məmmədov bizdə ictimai Etimad Şurasının üzvüdür. Bu məlumatlar hamısı yalandır. Tələbələrə təhsil haqqı qalıbsa belə, onlar keçilir. Diplomlarını etibarnamə olmadan, hətta istənilən qohumu gəlib götürə bilər".

Məlum olayla bağlı Sahib Məmmədovla əlaqə saxladım. O isə bildirdi ki, bir həftədir bu məsələ ilə bağlı rektorla danışıqlar aparır, SMS yazır və zəng edir: "Mən nə var, onu yazmışam. Burada yalandan söhbət gedə bilməz. Mən diplomunu ala bilməyən tələbələrə birinin dayısıyam".

Günəl CƏLİLOVA

Azərbaycanın beynəlxalq müstəvidə növbəti dəfə tanınması

"AzerCell"-in #QadınDediyn layihəsi nüfuzlu beynəlxalq Red Jolbors festivalında gümüş və bürünc medal qazandı

Ölkəmiz üçün tarixi və son dərəcə əhəmiyyətli olan dövrdə, tək cəbhədə yox, həmçinin, informasiya məkanında da güclü mübarizənin getdiyi zamanda "AzerCell" şirkəti Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə növbəti dəfə tanınmasına nail olub.

Belə ki, Orta Asiyada marketing, reklam və kommunikasiya sahəsinin ən nüfuzlu müsabiqələrindən sayılan Red Jolbors festivalında Azərbaycanın lider mobil operatoru "AzerCell"-in hazırladığı #QadınDediyn sosial layihəsi iki yüksək mükafata layiq görüldü. Orta Asiya və MDB ölkələrindən yüzlərlə nümayəndənin qatıldığı yarışmada münasiflərin qərarına əsasən, #QadınDediyn layihəsi bölgənin ən yaxşı KSM layihələri arasında ikinci yere çıxaraq gümüş medala, "Ən yaxşı rəqəmsal kampaniya" nominasiyası üzrə isə bürünc medala layiq görüldü.

#QadınDediyn layihəsinin mesajlarında və çarxında cəmiyyətdə qadınlara dair mövcud olan stereotiplər və bu yanaşmanın dəyişdirilməsi zərurətindən bəhs olunur. Davranış ilə bu stereotipləri qıran xanımların təmsilində uğurlu azərbaycanlı qadın idmançıların həyatından nümunələr təqdim edilib. Belə ki, öz hüquq və vəzifələrini bilən, öz yolunu seçib ona doğru əzmkarlıqla addımlayan qadın maneələri aşmağa və uğur qazana biləcək gücə, ağıla, iradəyə sahib olduğunu sübut etmiş olur, inkişafa, təhsilə, uğura gedən yolda sərhədlərin olmadığını göstərir.

Qeyd edək ki, bu layihə sosial şəbəkələrdə geniş əks-səda yaratdı, nüfuzlu influenserlər və bloggerlər tərəfindən dəstəkləndi, ictimaiyyətin diqqətini cəlb etməyə çalışdı.

Bu il ilk dəfə online formatda keçirilən tədbirdə 250-dən çox reklamçı, marketoloq, brend-menecer, PR mütəxəssisi Red Jolbors kommunikasiya festivalına öz işini təqdim edib. Onlar yeddi kateqoriya üzrə 20-dən çox nominasiya uğrunda mükafatlar üçün yarışdılar. Bu işləri qiymətləndirən komissiyada Avropa və MDB ölkələrinin tanınmış reklam agentlikləri, beynəlxalq mükafat laureatları təmsil olunub. Festival nüfuzlu qonaqları ilə yadda qalıb. Müsabiqənin Jolbors Education adlı maarifləndirici bölməsində Google, Mail.ru Group, PepsiCo, Skyeng, Borjomi Global, Forbes Russia kimi məşhur şirkətlərin ekspertləri çıxış ediblər. Məşhur rejissor Timur Bekmambetov, tanınmış reklamçı Maksim Ponamaryov tədbir iştirakçıları qarşısında çıxış ediblər. Red Jolbors festivalı iştirakçılara peşəkar səviyyələrini artırmağa, həmçinin, müxtəlif ölkələrin təmsilçilərinin müştərək maraqlı kreativ layihələrini ərsəyə gətirməsinə imkan yaradır.

"AzerCell" indiyədək dəfələrlə yerli və beynəlxalq müsabiqələrdə Azərbaycanı təmsil edərək ali mükafatlara layiq görüldü. Şirkətin KSM sahəsində həyata keçirdiyi layihə və təşəbbüslər dünyanın ən yaxşısı sırasında təqdim edilərək, ölkəmizin beynəlxalq aləmdə tanınması istiqamətində atılan uğurlu addımlardan olub.

Daha ətraflı məlumat üçün news@mcs.az ünvanına müraciət edə bilərsiniz.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
TƏHSİL NAZİRLİYİ

Təhsil Nazirliyinin təhsildə inkişaf və innovasiyalar üzrə IV Qrant müsabiqəsinin qalibi olmuş "Sağlamlığı qoruyaq, sağlam vətəndaş olaq!" layihəsinin icrasına başlandı

Dövlətin təməlinin möhkəm olması onun vətəndaşlarının sağlam olmasından, gənclərinin mükəmməl təhsil almasından çox aslıdır.

Ulu öndərimiz Heydər Əliyev öz çıxışlarında dəfələrlə insanların sağlamlığının dövlətimiz üçün ən vacib məsələlərdən biri olduğunu qeyd etmiş, bu məqsədlə ölkəmizin bütün şəhər və rayonlarında iri idman və sağlamlıq mərkəzləri tikilərək gənclərin istifadəsinə verilməlidir. Ulu

öndərimizin layiqli davamçısı olan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev də Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlarını ölkəmizin ən böyük sərvəti aldandırmış, gənclərimizin sağlam həyat tərzini sürməsi üçün dövlətimizin bütün imkanlarını səfərbər etmişdir.

Dövlətin səhiyyə, təhsil və hüquq-mühafizə orqanlarının apardığı profilaktik tədbirlərə baxmayaraq, hələ də bəzi gənclər öz vətəndaşlıq məsuliyyətini dərk etmir və qeyri-sağlam

həyat tərzini sürürlər. İnsanın şəxsiyyət kimi formalaşması dövrü məktəb illərinə təsadüf edir. Məktəbdə gənclər pis sosial mühitə düşdükdə onlarda bəzi xoşagəlməz vərdişlər formalaşır ki, bu vərdişlər sonradan gənclərin qeyri-sağlam həyat tərzini sürməsinə, bəzi cinayətkar qrup-

mizdir. Bu məqsəd və vəzifələrin həyata keçirilməsi üçün Şəki rayonu ərazisində yerləşən 3 şəhər və 2 kənd məktəbi əməkdaşlığa cəlb olunmuş və həmin məktəbin şagirdləri arasında maarifləndirici tədbirlərin həyata keçirilməsi üçün səhiyyə işçiləri və polis orqanlarının iştirakı ilə zərərli

lara qoşulmasına səbəb olur. Bizim layihəmizin də əsas məqsədi layihənin həyata keçirildiyi dövrlərdə şagirdlər arasında narkomaniya, tutun çəkmə və spirtli içkilərin fəsadlarını onlara başa salmaq, bu dəhşətli beladan gənclərimizi qorumaqdır. Layihəmizin həyata keçirdiyi müddət ərzində şagirdlərdə idmana həvəs yaratmaq, zərərli vərdislərdən uzaqlaşdırmaq, düzgün qidalanmağı və gigiyenik qaydalara riayət etməyi öyrətmək əsas məqsədi

vərdişlərin insan həyatına təhlükə yaratdığını şagirdlərə təbliğ etmək üçün kitab çapı hazırlığına başlanmışdır. Layihədə çalışacaq həkimlərlə layihənin məqsəd və vəzifələri geniş müzakirə edilmiş və aşağıdakı mövzularda məqalələrin kitabda yer alması nəzərdə tutulmuşdur:

1.Məktəblilər dünyanın ən dəhşətli belası olan koronavirusdan qorunmaq və onun yayılmasının qarşısını almaq üçün nə etməlidir.

2.Gigiyenik qaydalara əməl etməmək insan

sağlamlığına hansı zərərli vura bilər.

3.Zərərli vərdişlərin - narkotik, tutun çəkmə, alkoqolizmin insanın əlil olmasına və ölümünə səbəb olması.

4.Oturaq həyat tərzini və onun insan sağlamlığına zərərli, düzgün qidalanmanın əhəmiyyəti.

5.Sağlamlığın qorunmasında fiziki aktivliyin rolu.

Həmçinin Şəki Şəhər Polis Şöbəsinin mətbuat xidmətinə yazılı şəkildə müraciət olunmuş, çap olunacaq kitaba "Narkomaniya və alkoqolizmin cənayətlərin baş verməsində rolu" mövzusunda məqalə hazırlayıb təqdim etmələri xahiş olunmuşdur. Şəki Şəhər Təhsil Şöbəsinin rəhbərliyi və layihədə iştirak edən məktəblərin direktorları ilə görüşlər təşkil olunmuş və onlara layihənin məqsəd və vəzifələri hərtərəfli izah olunmuşdur.

Söhbətlər əsasında şagirdlərin arasında sağlam həyat tərzinin təbliğ olunmasının əhəmiyyəti müzakirə olunmuşdur. Əməkdaşlığa cəlb olunmuş 5 ümumtəhsil məktəbinin VIII-XI sinif şagirdləri arasında onların sağlamlıq haqqında ilkin təəvvürlərinin nə yerdə olduğunu öyrənmək üçün "sağlamlıq nədir" adlı online formada esse müsabiqəsi təşkil olunmuşdur. Müsabiqəyə ümumilikdə 65 şagird tərəfindən elektron poçt vasitəsi ilə esse göndərilmişdir. Təqdim olunmuş bütün yazıların diaqnostik qiymətləndirilməsi aparılmışdır.

Kamran RƏSULOVA
"Azərbaycan Respublikasının Təhsildə inkişaf və innovasiyalar üzrə IV qrant" müsabiqəsinin qalibi olmuş
"Sağlamlığı qoruyaq, sağlam vətəndaş olaq!" layihəsinin rəhbəri

Elan

EXCELLENT Service - məxsus möhür itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Elektrik lampalarının insan orqanizminə təsiri araşdırılıb

Nyu-York ştatının Stouni-Bruk universitetinin alimləri elektrik lampalarının insan orqanizminə təsiri barədə araşdırmalar aparmışlar.

Araşdırmaların nəticələri elektrik lampasının insan sağlamlığına zərərli olduğu qənaətinə gəlib. Araşdırmaları aparan mütəxəssislər lampaların insan derisinə təsirini öyrəniblər. Alimlər araşdırmalarını 2 lampaya

elektrikə qənaət edən və adi lampalar üzərində aparıblar. Araşdırmaları aparmaq üçün onlar hər iki lampanın işığının canlı toxumaya necə təsir etdiyini öyrəniblər. Qeyd etmək lazımdır ki, eksperimentdə canlı insanlar iştirak etməyiblər. Eksperiment nəticəsində işıq qənaət edən lampanın ultrabənövşəyi şüalanmasının dəri toxumasına zərərli olduğu meydana çıxıb. Araşdırmalar qənaətcil lampaların

Saxaraya düşən meteoritdə Marsa məxsus su tapılıb

Elm adamları Saxara səhrasına düşən meteoritdə Marsa məxsus su tapıblar. Tədqiqatın nəticələri "Science Advances" jurnalında dərc edilib.

Bildirilir ki, 2012-ci ildə yerə düşən "NWA 7533" meteoritinin mineral tərkibi suya xas olan oksidləşmə əlamətləri göstərmişdir. Əvvəllər elm adamları suyun Qırmızı planetdə 3.7 milyard il əvvəl meydana gəldiyini fərz edirdilər. Yeni bir araşdırmaya görə, bu, ən azı 700 min il əvvəl baş verib. Tədqiqatçıların fikrincə, su planetin meydana gəlməsinin əvvəlində bəzi proseslərdən yaranıb. Alimlər bu prosesin nə olduğunu anlamağa müvəffəq olsalar, bu, Yerdən kənar həyatın mənşəyi nəzəriyyəsinə təsir edəcək.

ların insan orqanizmi üçün təhlükəli olduğunu təsdiqləyib. Adi lampa isə dəri toxuması üçün heç bir təhlükə yaratmayıb.

Alimlər onu da qeyd ediblər ki, elektrik enerjisinə qənaət edən lampalar dəridə xərçəng xəstəliyinin əmələ gəlməsinə səbəb ola bilər.

Evdarlığın qadın orqanizminə ziyanı var imiş...

Alimlər evdarlığın qadın orqanizminə pis təsir etdiyini söyləyirlər.

Bəzi qadınlar var ki, onlar öz həyatlarını ev işlərinə, uşaqlarının tərbiyəsinə, mətbəxə həsr etsələr, həyatlarının daha yaxşı olacağını düşünürlər.

Onların fikrincə qadın işləyərsə, uşaqların təhsil və tərbiyəsi geri qalar, ev işə nətəməlikdən batar. İngiltərə alimləri uzun müddət qadınların kişilərdən daha çox nevroz və depressiyadan əziyyət çəkdiyi barədə araşdırmalar aparmışlar.

Uzunmüddətli araşdırmalar evdar xanımların əsəb sisteminin daha tez korlandığını qeyd etmişlər. Belə ki, bütün gününü evinə həsr edən xanımlar əsəb xəstəliklərindən əziyyət çəkmələri ilə yanaşı, onlarda azhərəkətliyyə görə piylənməyə meyl olur. Evdar qadınların piylənməsi və depressiyaya düşməsi arasında bir əlaqə olduğunu qeyd edən alimlər, problemi aradan qaldırmaq üçün qadınların iş həyatına qatılmasını tövsiyə edirlər. İşə getsəm "ev və uşaqlar batar" düşüncəsi ilə yaşayan qadınların, əslində, səhv düşüncələrini söyləyən alimlər, qadınların işlədikləri zaman depressiyadan çıxacaqlarını qeyd edirlər. Çünki cə-

miyyətə qarışmaq, işləyib öz qazancını xərcləmək insana öz güvən hissini aşılayır. Həm də qadın hər gün evdən çıxması və axşam ev işlərinə vaxt ayırmağı onu həm ev, həm də iş qadını olmaqla yanaşı, artıq çəkildən də xilas olmasına yardımçı olacaq. Alimlər qadınların güclü olduğunu qeyd edərək, işlədikləri zaman da evdarlıqlarını davam etdirə biləcəklərini söyləyirlər.

Minerallar olmasa, xəstəliklər insan bədənini məhv edir

Mineral sular bədənə xəstəliklərə qarşı immunitetinin güclənməsinə gətirib çıxarır.

Minerallar olmasa, insan bədənə xəstəliklər qarşısında çarəsiz qala bilər. Hazırkı vəziyyətdə tez-tez mineral su içmək lazımdır. Bu sözləri türkiyəli həkim Əli Qasım Hacım koronavirusdan qorunmaqla bağlı tövsiyələrində deyib. "Minerallarda vitaminlər orqanizminiz üçün faydalıdır. Sinir sisteminin hərəkət etməsi üçün bəzi mineralların hüceyrələrin içinə keçməsi lazımdır. Bütün bu komponentlər isə mineral sularda mövcuddur. Lakin ona da diqqət etmək lazımdır ki, gün ərzində normadan artıq mineral içmək olmaz", - deyir o bildirib.

Gec yatan insan daha çox yağ toxumasına sahib olur

Moskva Dövlət Universitetinin Fundamental Tibb Fakültəsinin böyük elmi işçisi, həkim Zuxra Pavlova gec yatmağın zərərindən danışır.

Eksperit möhkəm yuxu ritminin hormonal fonu tənzimlədiyini bildirib. "Gec yatmağa üstünlük verənlər daha çox yağ toxumasına sahib ola bilərlər. Sirkadiyalı yuxu ritmləri deyilən bir şey var ki, insan ondan asılıdır. Vahid tə-

bi ritmlərdən asılı olaraq, sadəcə, dəniz və okeanlar axmır, insan bədənində də günün vaxtına diqqət yetirərək öz hormonal əsasını qurur. Gec yuxuya gədən insanda bir çox vacib hormon və bunlardan əvvəl bütün hormonal sistemin "dirijoru" rolunu yerinə yetirən kortizolun balansı pozulur. Vücut bu ni-

zamsız ritmlərə uyğunlaşa bilsə də, məcburi uyğunlaşma prosesində sağlamlığını itirə bilər. Odur ki, bədəninizə vaxtında qayğı göstərməlisiniz", - mütəxəssis izah edib.

Hazırladı: Namiq QULİYEV

Baş redaktor: *Aydın Quliyev*

Baş redaktorun müavini:
Tahir Tağıyev

Redaksiyanın ünvanı: *Bakı şəhəri, Mətbuat pr. 529-cu məhəllə, 6-cı mərtəbə*
Tel-faks: 510-87-40; 510-87-38; 510-87-39

e-mail: *azer22@mail.ru*

Reyestr № 0106-P219-45846

Qəzet həftədə 5 dəfə çıxır.
(Bazar və bazar ertəsindən başqa).
«AZƏRMEDIA» MMC-nin mətbəəsində çap olunur.

Sifariş: №2514

Tiraj: 3050

Milli və xarici agentliklərin məlumatlarından istifadə olunur.

Reklam mətninə görə qəzet məsuliyyət daşıyır.